

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6.50
za en mesec " " 2.20
za Nemčijo celoletno " 29.—
za ostalo inozemstvo " 35.—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . K 24.—
za pol leta " " 12.—
za četrt leta " " 6.—
za en mesec " " 2.—

V upravi prejemam mesečno K 1.70

SLOVENE

Inserati:

Enostolpna petlivrstna (72 mm):
za enkrat . . . po 15 v
za dvakrat . . . " 13 "
za trikrat . . . " 10 "
za večkrat primeren popust.

Poslano in rekl. notice:

enostolpna petlivrstna (72 mm)
30 vinarjev.

Izhaja:

vsak dan, izvenomni nedelje in
praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. —
Avstr. poštne bran. račun št. 24.797. Ogrske poštne
bran. račun št. 26.511. — Upraviškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 6 strani.

Baltischport.

Sestanek med nemškim cesarjem in ruskim carom v Baltischportu je minul, razdelil se je kup redov, časniki pa imajo zdaj priliko napenjati svojo domišljijo in ugibati, kaj se je v finskih vodah ukrepalo in ukrenilo.

Viljem in Nikolaj sta se že pred sedmimi leti v Björköju sestala, potem leta 1907. v Swinemündu, predzadnjikrat pa v Potsdamu. Razmerje med Nemčijo in Rusijo je bilo odnekad prijateljsko, in kakor Bismark kljub zvezi z Avstrijo in Italijo ni odbijal od sebe Rusije, tako Rusija zdaj svoji alianci s Francijo in svojemu prijateljstvu z Anglesko ne žrtvuje simpatij, ki jo vežejo z nemškim cesarstvom. To se je zlasti v Potsdamu jasno pokazalo. Nasprotniki Nemčije, Angleži, Francozi in liberalna ruska javnost, so mislili, da se je vsled znanega nastopa Nemčije v prilogi Avstriji za časa aneksijske krize in vsled vedno tesnejše entente med Rusijo in Anglijo tradicionalno prijateljstvo med rusko in nemško državo tako ohladilo, da bo mogoče Nemčijo izolirati in zlasti njen vpliv na Vzhodu omejiti. Zgodilo se je pa narobe: Rusija je priznala Nemčiji gotove privilegije glede bagdadske železnice, Nemčija pa je pomagala Rusiji, da si svojo pozicijo v Perziji tako utrdi, da je same Angleže postalo nekoliko strah.

Kaj se je te dni v Baltischportu sklenilo, seveda ni znano, različna časnikarska ugibanja pa niso dosti vredna. Pač pa se da iz pisave oficijoznih listov sklepati, da se je rusko-nemško prijateljstvo zopet precej utrdilo.

Tudi za Avstrijo ta sestanek ni brez pomena. Avstrija se že dolgo trudi, da bi se z Rusijo sporazumela, a kakor kaže, nima sreče. Nasprotno Nemčija. Javna tajnost je, da so merodajni krogi v Avstriji tudi zato tako zelo pritiskali, da se brambna reforma v avstrijski in ogrski zbornici sklene, ker se boje, da se ne bi Nemčija v očigled manjvrednosti naše armade preveč k Rusiji nagnila. S tega stališča ni mogoče težnjam, našo armado pomnožiti in ojačiti, odrežati upravičenosti. Če bomo močni, nas bodo upoštevali, če pa bomo svojo brambno silo zanemarjali, nam zna tudi Nemčija hrbet obrniti. Seveda brambna reforma veliko stane, na drugi strani pa donaja veliko koristi, ker povečuje naš ugled, kar se potem pozna na vseh panogah narodnega gospodarstva.

Albanska vstaja.

V severni Albaniji divja vstaja, dasi to mladoturška vlada zakriva, kakor le more in zna. Izmajil Kemal, Toptomski beji v Tirani, Hasan Pristina, Negib Draga in Prenk Bib Doda vodijo sedanjo vstajo v Albaniji, ki se razširja v srednji in severni Albaniji do Berata in do Monastira. Središče vstaje so severne albanske gore. Skader so vstasi že odtrgali od ostale Turčije. Iz San Giovanni di Medue Turki ne morejo ojačevati svojih vojakov, ker to zabranjuje laško-turška vojska, okrog Elbasan Tiraino so zasedli Albanci dovoznico progo, Fandi Dibra pa Miriditi. Pot v Prizren in v Djakovo so tudi Albanci zasedli, ceste iz Gusinje so pa zasedli Malisori. V Puki in okolici se bi jejo vsak dan boji.

Turki so zelo udarjeni, ker se je pridružila vstaji tudi rodbina Unc Mark Capidani, ki je ostala ob zadnji albanski vstaji zvesta Turčiji. Albansko vstajo Lahji zelo podpirajo. Iz Bara so Lahji poslali albanskim vstašem 100 pušk in 25.000 patron. Vstaški beji so v najožjem stiku z Lahji, ki pošiljajo Albancem orožje, strelivo in živila.

Črnogorci, ki so lani zelo podpirali Albance, so letos nevtralni in kolikor morejo, preprečujejo vtihotapljenje orožja in streliva iz Črnogore, a popolnoma ga seveda ne morejo preprečiti.

V Skadru je vse zmeđeno. »Švenja Puce« (odbor, ki vodi albansko vstajo), je pozvala skaderske bogataše, da morajo z denarjem in z živežem podpirati vstaše.

Vstaši so obvestili avstro-ogrškega in druge konzule v Skadru, kako da postopajo turški vojaki. Dojenčke v zibelkah in ženske so turški vojaki mučili in morili.

NAPADALEC TISOV V ZAPORU.

Ogrskega poslanca Kovacs, ki je, kakor znano, streljal v ogrski zbornici na Tiszo, potem pa nase in se ranil, so prepeljali iz bolnišnice v zapor, ker je Kovacs zdaj izven nevarnosti.

DR. WILSON, KANDIDAT DEMOKRATOV V SEVERNI AMERIKI.

Narodni konvent demokratične stranke v Baltimoru je postavil za kandidata ob volitvah za mesto predsednika Zedinjenih držav pristaša voditelja radikalnih demokratov guvernerja v New-Jerseyu, dr. Woodrowa Wilsona. Zadnje čase demokratična stran-

ka ob volitvah predsednika Zedinjenih držav na zmago ne računa, ker je bila republikanska stranka premočnejša, a ob sedanjih volitvah precej upa na zmago, ker so se sprli in razdvojili re-

Wilson.

publikanci v Taftove in Rooseveltove pristaše. Dr. Wilsona prištevajo zmernejšemu krilu demokratične stranke. Zadnje dve leti je širša javnost dr. Wilsona bolj izpoznavala radi njegove bojevitosti, ki je precej podobna Rooseveltovi. Ko je postal bivši rektor princetovskega vseučilišča, dr. Wilson, guverner v New-Jerseyu, je napovedal boj korupciji v upravi in je dejansko strogo nastopal proti korupciji. Dr. Wilson se rad naziva kot učitelj, a bivši profesor ni slab voditelj politične stranke. Rojen je bil v Virginiji, leta 1882. je postal profesor na vseučilišču v Virginiji, nekaj časa je bil tudi sodnik, a se je vrnil k profesuri. Spisal je tudi veliko del politične in socialne vsebine. Ni izključeno, da bo glasovalo za dr. Wilsona tudi več republikancev.

New-York, 8. julija. Kandidat demokratične stranke za mesto predsednika Zedinjenih držav, Wilson, je izdal oklic, ki objavlja načela, ki bi se jih držal, če bi bil izvoljen za predsednika Zedinjenih držav. Wilson se pridružuje Rooseveltu glede na draginjo v Ameriki in izjavlja, da jo povzroča sedanji carinski tarif.

LAŠKO-TURŠKO PREMIRJE.

Na berlinski borzi se je trdilo, da skleneta Italija in Turčija kmalu premirje. Carigranski list »Iktifan« poroča, da je poročal turški zunanji minister ministrskemu svetu, da so mu brzojavili turški poslaniki, da žele vele-vlasti, naj se laško-turška vojska kmalu konča.

VSTAJA MONARHISTOV NA PORTUGALSKEM.

»Agence Havas« poroča, da so vdrali na severno Portugalsko zopet monarhisti, ki so zbrani v Galiciji. Veliko oseb so zaprli. Iz Madrida se poroča, da je radi strahu pred vstajo pobegnilo veliko rodbin iz Valencije v Tuy.

Pariz, 8. julija. »Agence Havas« poroča iz Oporta: V Mareira de Rei in v Vinhozu so priredili monarhisti nemire. Iz Guimaraesa so odposlali vojake proti monarhistom.

SESTANEK NEMŠKEGA CESARJA Z RUSKIM CAROM.

Berolin, 8. julija. »Norddeutsche Allgemeine Zeitung« piše: Sestanek obeh vladarjev se je izvršil v tistem duhu, ki se je nameraval. Našemu cesarju je priredil car Nikolaj s svojim gostoljubjem lepe dneve, ob katerih so občevali člani obeh vladarskih rodbin prisrčno kot je to pri sorodnikih običaj, in se odkrito in zaupno razgovorili, tako oba vladarja, kakor tudi ministri o političnih vprašanjih. Presenečenja se niso pripravljala. Sklenilo se je, da bo sta Nemčija in Rusija se posvetovali skupno o velikih političnih vprašanjih, ki tičejo evropski mir.

NEMIRI NA SAMOSU.

Berolin, 8. julija. S Samosa se poroča, da so izbruhnili nemiri, ki so naperjeni proti turškim oblastem, ki so se, ko je prijadralo laško brodovje pred otok, umaknile v notranjo deželo. Novi samoški knez je odposlal proti vstašem vojake. V Marotonu Kampesu se je bil boj, katerega izid še ni znan. Število vstašev cenijo na 6000. Proti vstašem odposiljajo turške vojake in orožnike.

NEMŠKI DRŽAVNIKI V PETERBURGU.

Peterburg, 8. julija. Nemški državni kancler Bethmann-Hollweg, nemški poslanik grof Pourtalès, ruski ministrski predsednik Kokovcev in ruski zunanji minister Sazonov so došli v Peterburg.

OBOROŽEVANJE NORVEŠKE.

Kristianija, 8. julija. Državni zbor je dovolil 700.000 kron za zgradbo novih utrd, 400.000 kron za zgradbo utrjene mornariške postaje pri Bergenu, 100.000 kron za zgradbo mornariške postaje pri Drontheimu in 100.000 kron za mornariško postajo Christiansund.

IZ ZAPORA IZPUŠČENE SUFRAGETKE.

London, 8. julija. Zadnje sufragetke, ki so jih zaprli, ker so razbijale šipe, so izpustili iz zaporov. Svojo svobodo so izsilile s stradalno stavko.

LISTEK.

Kadar se vrača iz vojne.

Napisal Jan Janča. Poslovenil Jaklič.

I.

Žalostno, prežalostno smo praznovali na Moravsko-Slovaškem Binkošti leta 1866. Kamorkoli si pogledal, povsod si videl obraze skrbi polne, povsod si čul tugo in jok. Kakor bi bil pek el izvrget zlobo, je težila skrb ljudi in kraj. Setev je bil uničil mrz, da je bilo polje podobno rumenemu strnišču, strehe in drevesa so bila pokrita z ledom, žito je pozeblo, kmetove nade so bile uničene. Gospodarji so žalostno gledali na plod svojega truda in marsikateri se je zamislil in dejal:

»Prorokovali so že takrat, ko se je pokazala na nebu ona strašna rdeča lisa, in se je nebo navidez kopalo v krvi, takrat ni nihče dobrega napovedoval . . . Hudo nas tepe pravična roka. Žetev je uničena, sadje pozeblo, novice o vojni so grozne . . . Ne moremo je odvrniti nesreče — zgodi naj se volja božja.«

V V—u niso praznovali na binkoštni ponedeljek, na obhod svetih Treh kraljev. Pripravili so se bili, imeli so

že narejene vence, vrvice, obleko za kralja in pobočnike, in meče, dolge in svetle, kot jasni mesec.

Zalešakov Jože je bil kralj, Obratlov Jurij in Zavratilov Janko njegova pribočnika. Sami vrli fantje, a Jože najboljši.

Ah, to leto bi imeli kralja, kakoršnega že davno niso imeli, in kdo ve, ali ga bodo še kdaj imeli? Pošten, lep ko dekle, a tako močan, da bi se mogel meriti s kralji iz sosednih vasi. Takšen kralj nekaj velja! Ko bi ga vodili po vasi, bi zvonil zvonec, praporci bi plapolali, in kraljeva pribočnika bi klicala:

»Darujte, kralju, mamica, darujtel! Naš kralj je siromašen, a zelo pošten . . . In drugje zopet: »Pred to hišo je mlaka, a vaša Anka je lepa ko roža«, in imeli so še mnogo ogovorov; a šli ne bi pred Zdikovo hišo: »Pred vašo hišo raste trava, ker hčerka vam Roža rada spava«, da ne bi s tem zardili Gospoda Boga . . .

Zima je vladala na binkoštni ponedeljek. Oster veter je vlekel iz hribov, po nebu so se podili težki oblaki, iz katerih je padal sneg! Gore so bile pokrite s snegom, a tudi v dolino je zašel kot ptica brez peroti. Ljudje so bili v cerkvi pri molitvi, proseč Boga, da jih obvaruje nezgod, lakote, kuge, vojske

in bolezní pri živali . . . Zastonj so prosili . . . Kakor bi jih nebo ne hotelo uslišati.

V tiski in obupu je tekel čas počasi ko polž. Ljudje so hodili kot razkropljene ovce s pobešenimi glavami.

Če sta se srečavala dva ali trije, srečali so se samo, da si potožijo gorje in olajšajo srce . . .

V—ski župan je dobil koncem maja dopis od okrajnega glavarstva. Poročali so mu, da so časi vedno resnejši in da bode zato za leto 1866 dopolnilni nabor, k kateremu bodo klicani fantje vseh petih razredov, rojeni v letih 1841—1845. Nihče naj ne misli na opustitev vojaške službe. Cesar potrebuje vojake proti »Prusom in Lahom«, kateri mu hočejo vzeti vso državo, zato bode vzel pod orožje tudi slabotne, tudi one, ki so bili oproščeni. Kdor ima dobre zobe, in ni hrom, gluhi, slepi ali kruljavi, vsak bode šel na vojsko.

Ta vest, povečana z raznimi podatki, je vzbudila v vasi občo skrb. Matere so jokale, očetje so žalostno pogledavali na svoje sinove, vitke ko jelke in zdrave kot hrasti, že so jih videli v vojaški obleki, s puško na rami in sabljo ob pasu, kako napadajo sovražnika, kako se bore in junaško umirajo . . . Pri misli na junaško smrt, je poroselo marsikatero oko; pozabil je

vso bojno slavo, in gledal je v duhu samo mrtve, ranjene, ki kličejo po pomoči. Onemu je odsekana roka, drugi je brez nog, tretjemu je smrtonosna krogla prevrtala glavo — ljudje so že v mislih videli vojsko z vso grozoto. One, kateri so imeli biti žrtve, so hrabrili z novo pesmijo, katero jim je zložil star vojak in vaščan Franjo Jirasek, kateremu je »neki prokleti Lah« odsek al desnico v vojni leta 1859. Hotel je dati tiskati svojo pesem v list, kakor je bil to storil kmet Nemčič iz Kopetma s svojo pesmijo: »Navodilo našim sinovom hrabrosti za izpolnjevanje dolžnosti in vojaških vrlin«, a naposled je dejal:

»Čemu bi se mučil z nepotrebnim pisanjem, katero mu ni šlo ravno dobro izpod rok, kadar je pošiljal pisma iz vojne, »pel jo bom in fantje jo bodo raznesli dalje.«

Fantje so se se naučili in prepevali:

»Na iztoku solnce sveti,
huda vest nam vsem preti.
Vsi moramo v boj,
staršem reci: Z Bogom.« Itd.

Nabor se je pričel 15. junija in še isti dan je bil proglašen poziv moravskega namestnika v Brnu o vstopu prostovoljcev v vojsko za slučaj potrebe z nagrado 20 do 25 forintov. Vojno

Cerkveni vestnik.

Nova cerkev sv. Jožefa v Ljubljani.

Ze dolgo so dobri ljudje po Ljubljani in deželi nestrpno in z neko nezaupnostjo popraševali, kdaj bomo pač zidali novo cerkev svetega Jožefa. Večkrat so dobili odgovor, kmalu. Ker zidati novo in tako veliko cerkev v Ljubljani ni majhna reč. Zato smo čakali, molili, in nabirali darove. Zdaj pa smo pričeli zaupajoč v pomoč božjo, svetega Jožefa in dobrega slovenskega ljudstva graditi toliko zaželeno cerkev.

In čemu nova cerkev? — Vsak, kdor je obiskal dosedanjo sicer lišno kapelico svetega Jožefa, je gotovo spoznal, da je premajhna za večje slovesnosti in uspešno delovanje jezuitov. Nova cerkev bo torej zavetišče bratovščin apostolstva molitve, za srečno smrt, Srca Jezusovega, prostor za shode Marijinih družb, konference, za božjo službo. In dalje ali ni prav, da se zgradi v središču Slovenije, v beli Ljubljani velika, dostojna cerkev v čast svetemu Jožefu? Dozdaj je njemu posvečenih cerkva po Slovenskem zelo malo; in vendar je sv. Jožef velik svetnik, varuh cele katoliške cerkve, varuh škofij (razen tržaške) kjer bivajo Slovenci, ik ga časte kot mogočnega pomočnika v vsaki stiski in posebno kot zvestega prijatelja ob smrtni uri.

Spodobi se torej, da mu postavijo katoliški Slovenci prelep hram božji, ki naj bo znak njihove žive vere, zaupanja in krščanske požrtvovalnosti v našem brezvernem času.

To je želel tudi pokojni kardinal, bivši knezoškof ljubljanski, dr. Jakob Missia. Po strašnem potresu leta 1895. je izdal pastirski list, v katerem pravi, naj verniki prenašajo to veliko nesrečo v duhu pokore za svoje grehe; obenem pa naznanja dvojno obljubo, katero hoče z ljudstvom napraviti Bogu za odvrgnenje šibe potresa. Prva obljuba bo vsakoletna procesija na Velikonočno nedeljo, in če bi ne bilo to mogoče, izpostavljenje svetega Rešnjega Telesa po vseh ljubljanskih cerkvah. Druga obljuba pa je ustanovitev peterih večnih svetih maš v zahvalo, da nas ni zadela še hujša nesreča in da nam Bog za zmiraj priznane s potresom. Te maše naj bi se brale: 15. aprila, v praznik varstva svetega Jožefa, tri pa na čast trem zaščitnikom proti potresu: sv. Frančišku Borgiji (10. oktobra), sv. Alešu (17. julija) in sv. Emigdiu (13. avgusta). Te maše naj bi se brale najprej v stolnici, potem v novi cerkvi svetega Jožefa. Tako pravi: »Ti cerkvi (sv. Jožefa) našega deželnega zavetnika, se bodo prenesle potem, ko bode izročena javni božji službi, omenjene svete maše, gotovo v veliko tolažbo nam vsem.« Pokojni kardinal je tudi želel, da se v novi cerkvi svetega Jožefa napravi v čast trem zavetnikom proti potresu oltar, na katerem bi se brale one svete maše, ali pa bi postavili v tej cerkvi vsaj njihove podobe.

Ta druga obljuba je torej v zvezi s cerkvijo svetega Jožefa in pokojnim kardinalom. Ali ne bodo torej Ljubljančani in Slovenci izpolnili pokojnikove goreče želje? To bi bil obenem trajen spomin nanj in hvaležnost, ki

gibanje se je še povečalo, ko je nekdo prinesel novico iz Broda, da snujejo moravski Slovaki prostovoljno četo, ki bode pripravljena za boj v gorah in ravnini. »Boj je že v državi«, so vsi govorili in komisija pri naboru je potrjevala vse to, jemaje v vojaške vsakogar, ki je bil le količkaj sposoben . . .

Ko je v nedeljo 17. junija odzvonilo k veliki maši, se je začel v vasi nenkrat boben, — nekaj zelo nenavadnega, — in takoj nato je prišel glasno in resno čitati Jurij Obratil: »Ljudje, ne bojte se! Voja je neizogibna. Dobili smo že vse tiskano iz cesarskega dvora. Samo poslušajte. Predno je še končal in razvil cesarski manifest, so ga že obkolili kmetje in kmetice, katere so si s predpasniki brisale solze.

Jurij je bral cesarjev razglas: »Mojim narodom.« Med kmeti je zavladovala grozna tišina, vsi so gologlavi poslušali besede, katere je govoril cesar na srca svojim narodom. Trajalo je več kot četrte ure, a medtem so se zbrali kmetje na velikem prostoru pred cerkvijo preje, nego je bobnar prišel do besedi: »Na odgovornost za vse nesreče, ki jih bode povzročila ta vojna na poedine osebe, kraje in državo, pozivljamo vse one, ki so pričeli, na sodbo pred večnega in vsemogočnega Boga.«

Jokajoče ihtenje žena se je izpremenilo pri teh besedah v glasen jok, in otroci, veliki in mali, ko so videli, da jokajo njihove matere, so tudi plakali in marsikateri mož si je obrisal skrivaj solzo . . .

(Dalje.)

smo jo dolžni pokojnemu Misiji, ki je s svojim bistrim in velikim duhom in odločnostjo toliko storil za katoliško prerodenje slovenskega naroda.

Cerkev svetega Jožefa bo res kras Ljubljane; obenem bo ena največjih cerkva stolnega mesta in se bo po svoji stavbi razločevala od vseh drugih ljubljanskih cerkva. Dolga bo (znotraj), 54-90 m, široka 20 m, visoka pri kupoli 25-60 m. Prostora ima po uradnem računu 689 m² brez presbiterija; torej grevanje prav lahko nad 2000 ljudi. Stranski vhod v cerkev bo iz Ciril in Metodove ulice, glavni pa pod mogočnim 62 m visokim zvonikom, ki bo težak 2.700.000 kg. Od prezbitorija na levo bo 110 m² velika kapela za Marijine kongregacije, na desni (ob vrtu) zakristija. Vsa stavba bo v romanskem slogu s kupolo. Načrt za novo cerkev je napravil arhitekt č. g. P. Anzelm Werner, benediktinec, ki je letos v Gorici v splošno zadovoljnost sezidal krasno, zares praktično centralno deško semenišče. Stavbeni podjetnik je pa g. Scagnetti. Zdaj je že vse živo na stavbnem prostoru: napeljuje se opeka, kopljejo temelji in se betonirajo. Bog daj, da bi se gradila cerkev brez nesreče in da bi se v kratkem dovršila, h čemer nam bodo pa, kakor do zdaj tako tudi odslej pomagali mnogoštevilni dobrotniki širom Slovenije, katerim izrekamo najtoplejšo zahvalo. Druge slovenske katoliške liste pa vljudo prosimo, da ta sestavek priobčijo v svojih predalih. — Predstojništvo jezuitov.

Štajerske novice.

š Nasledki fantovskega prelepa. Pragersko: Kakor smo zadnjič poročali, je bil pri nekem tepežu na Pragerskem Štefan Rudolf ranjen in odpeljan v Maribor v bolnišnico. Vsled zadobljene rane na trebuhu je par dni na to v bolnišnici umrl.

š S hleva padel in se težko poškodoval. Iz Puščave pri Mariboru: Neki italijanski krošnjar po imenu Janez di Lenardo je prišel zvečer v krčmo Eichholzer v Puščavi in je prosil tam za prenočišče. Gospodar mu je dovolil, da sme prenočiti na senu. Vsled teme je pa Lenardo padel s hleva na tla in si strl hrbtišče. Ranjenca so odpeljali v mariborsko bolnišnico.

š Konj usmrtil hlapca. Andreja Cenesa, hlapca pri posestniku Andreju Kozjeku na Zg. Kapli, je v hlevu udaril konj s kopitom v trebuh. Gospodar je hlapca pustil spraviti v mariborsko bolnišnico, kjer je tretji dan vsled zadobljene poškodbe umrl.

š Utonil je v ptujski okolici Vilčnikov hlapec 60letni Matija Jerenko. Revež je prišel iz bolnišnice. Na cesti ga je najbrž prišla slabost. Padel je v jarek, v katerem je bilo vsled deževja precej vode in je utonil.

š Smrtna kosa. Umrl je v Rogoznici pri Ptuj po 3letni mučni bolezni gostilničar Bračič. — Na Kamenščaku pri Ljutomeru je umrla gospa Terezija Prelog, bivša gostilničarka v Noršincih, v 75. letu svoje starosti. Pokojnica je mati malonedeljskega učitelja g. J. Preloga. — V Poljčanah je umrla gostilničarka Frančiška Gajšek.

š Iz davčne službe. Davčni upravitelj g. Al. Kovačič je iz Ljutomera premeščen v Maribor.

š V zadevi nemško - italijanskih vstopnic na peronu kolodvora v Celju so intervenirali pri železniškem ministru poslanci dr. Jankovič, dr. Korošec, Ivan Roškar in Miha Brenčič. Energično so protestirali, da listki v slovenski pokrajini nimajo slovenskega besedila.

š Samoumor domobranskega vojaka. Iz Maribora: Te dni so našli infanterista domobranskega polka Franca Rožiča ležečega na vozu pri posestniku Rohlbergerju v Šobru, njegovi rojstni vasi. Spravili so ga v domobransko vojaško bolnišnico. Tam je kmalu nato umrl. Obdukcija je dognala, da se je zastrupil z arsenikom. Rožič je večkrat izražal samomorilne misli rekoč, da ga ne veseli vojaški stan. Pred kratkim si je vsled tega prerezal žile na roki.

š Mrjasec umoril otroka. 11letni sin nekega kmeta pri Sv. Vidu pri Pongavi na Zg. Štajerskem, Rupert Gruber je bil te dni na pašniku svojega očeta napaden od mrjasca. Dasiravno je na klic dečka takoj priletela v bližini se nahajajoča mati, je vendar dečka mrjasec že tako poškodoval, da je par minut nato umrl.

š Zastrupila se je v Dravčah pri Vuzenici žena nekega tamošnjega posestnika in umrla. Zanimivo je, da je to že tretje zastrupljenje v tej fari tekom dobrega pol leta in sicer med preprostimi kmečkimi ljudmi. Zalosten pojav!

š Razpisani učiteljski mesti. Na dvorazrednici v Saboti (1. kraj. razred) je razpisano mesto nadučitelja. Proš-

nje do 20. t. m. Na petrazrednici pri Mali Nedelji (2. kraj. razred), se razpisuje mesto učiteljice. Prošnje do 1. avgusta.

š Pošto osleparil za 48.000 K. Iz Irdninga na Zg. Štajerskem: Tukajšnji poštar Karl Wimmer je odšel 17. junija na dopust. Od takrat pa se ni več povrnil. Med tem časom pa so izsledili, da je Wimmer z fingiranimi depoti dunajske Union banke oškodoval poštne erar za 48.000 K. Preiskavo vodi poštni tajnik Markus iz Dunaja. Kam je slepar odšel ni znano. Z njim je pobegnila tudi neka slaboglasna Neža Klemens. Sodišče je za Wimmerjem izdalo tiranico.

š Vlom. Pri posestniku Jakobu Bizjaku v Tuničnem pri Laškem trgu je med tem, ko sta se on in njegova žena mudila v Laškem trgu vlomil neznan zlikovec. Ukradel je dve hranilni knjižici za 860 K. Za storilcem ni sledu.

Primorske vesti.

p Imenovanje. C. kr. ribolovsko društvo na Dunaju je imenovalo v svoji zadnji glavni skupščini častnim članom g. Antona Križ, c. kr. dvornega svetnika v pokoju za njegove izredne zasluge, katere si je pridobil pri povzdigi ribolovstva ob Adriji.

p O Kadenaru, ki je v preiskovalnem zaporu, se poroča od zanesljive strani, da so vesti o njegovi grozni skoposti, da je celo sv. popotnico, ki jo je nesel bolniku, postavil vstran in zgibal za kravo — kakor so poročali liberalni listi — neresnične. Kadenaro je bil radodaren in dober srčen človek, zavzet za dobro stvar, le čudak je bil. Ipavec, ki je zvrnil krivdo na župnika, pa je kot se poroča, človek, ki ne drži mnogo na vero in je v tem smislu vzgajal svoje otroke. Koliko je resnice na sumnjah proti obdolžencema, bo dognala pač preiskava.

p Furlanskemu pesniku Petru Zoruttu so odkrili gorški Lahi včeraj spomenik. Spomenik je postavljen v ljudskem vrtu ob Telovadnem trgu.

p Premeščena šola. S prihodnjim šolskim letom se preseli c. kr. pripravilavica za učiteljska iz Podgore v Gorico. Nastani se v »Simon Gregorčičevem domu«. Zopet napredek slovenskega šolstva v Gorici.

p Nova cerkev na Barbani. Na znamenem otoku Barbana v gradeških lagunah bodo sezidali novo romarsko cerkev. Včeraj so imeli v ta namen v Gradežu javno tombolo.

p Podzemski votlina na Reki. Na Reki so pod gledališčem Fenice namepravili zgraditi veliko varietetno gledališče, vsled česar so morali pri grajenju temelja razstreljevati kamnita tla. Pri eksploziji neke patrone pa se je vdrl velik del skalnatih tal v globino. Inženirji so se spustili po lestvah in vrveh v globočino ter našli votlino z številnimi, več metrov visokimi in 20 do 25 cm debelimi kapniki. Votlina je obsežna 400 kvadratnih metrov ter vodi v drugo votlino, po kateri teče do sled neznan podzemski potok v morje. Akcionarji gledališča nameravajo votlino napraviti pristopno občinstvu. Po mnenju reških strokovnjakov je dolga več kilometrov.

p Poročila se je gdca. Milka Godina z g. Vladkom Grubiša v Belovaru.

p Zlat mož. Pred časom se v Zadru aretirali nekega zelo elegantnega človeka, ki čuje na ime A. Urlič. Urlič je bil znan s trgovcem Meleda, katerega je pravil, da je bil za časa angleško-burske vojne v Afriki in da jo je tam speljal v angleški armadi do majorja. Pozneje je prišel v Transvaal in tam našel zlato rudo. Urlič je kazal Meledi kose rude, katere je imel toliko, da bi bila vredna 10.000 kron, če bi bila res zlata. Svetila se je sicer. Skušal je izvabiti iz Meleda precejšnjo svoto, češ, da je treba za tako industrijo, kakor je kopanje zlata, investirati precej denarja. Meleda pa se ni vsedel sleparju na lim. Urliča so kasneje aretirali in privedli v Trst, da analizirajo one kose dozdevno zlate rude. Izkazalo se je pa, da »ruda« niti zlata srečala ni. Ko je Urlič uvidel, da je že precej obtežen, se je skesal in povedal, da ni bil ne v Transvaalu in ne v angleško-burski vojski, o katere posledici se je rad bahal z nekim znakom rane na glavi; pač pa da se je klatil po vseh večjih evropskih mestih in pred približno enim letom tudi na Dunaju, kjer je ložiral v hotelu »Bristol« in se vpisal za »Antona Robinson-Hamilton iz Montevideo«. Na Dunaju je takrat tako trošil z denarjem, da se je policiji obudil sum. Aretirati se ga naravnost ni upala, pač pa se je obrnila v Montevideo in povprašala po bogatem Robinsonu, katerega pa tam niso poznali. Ko je prišel iz Montevideo odgovor na Dunaj, se je policija takoj podala v hotel »Bristol«, da »Robinsona« aretira, a ta je bil že odnesel pete. Urlič je dejal, da je

bil nekoč v Ameriki, da pa se tam ni dolgo držal. Vse kaže na to, da ima oblast v rokah nevarnega sleparja.

p Samoumor. 25letni Jakob Kusso, pek v Trstu, stanujoč v Rojanu št. 563 se je te iz neznanega vzroka ustrelil. Prepeljali so ga v bolnišnico, kjer je pa kmalu umrl.

p Zastonj se je pripeljal s parnikom »Dalmatia« iz Splita v Trst 22letni delavec Jožef Pintar iz Koroškega. Dejal je, da mu zrak v Splitu ni ugajal in da se je zato povrnil, a da je listek kupil, pa ga izgubil. Pintarja so spravili pod ključ.

p V konkurzu je trgovec Ivan Scozai v Trstu.

p Zblaznel je v Trstu poštni sluga Edvard Janežič. Na trgu je grozil pasantom s škarjami.

p Požar v Trstu. Včeraj je pričela goreti v Trstu drogerija Küchler & Co. Zgorelo je par sodov insektnega prahu.

p Odkritje spomenika pesniku Zoruttiju v Gorici. Včeraj se je vršilo v Gorici odkritje spomenika furlanskega pesniku Zoruttiju. Spomenik so odkrili v mestnem parku ob precej mizerni udeležbi. Govorili so župan Bombig, neki Penso, akademik Bresina ter pesnikov sorodnik Jakob Zorutti. Popoldne je nekoliko deževalo, zato veselica za »Lego nazionale« ni imela tištega uspeha, kakor so si ga želeli.

p Goriško slovensko šolstvo napreduje. K sprejemnemu izpitu se je na gorški gimnaziji prijavilo za slovenski oddelek 130, za italijanski 80 in za nemški 18 dijakov, ki je postal popolnoma nepotreben. Lahki gredo v Gorici vidno rakovo pot.

p Iz gorške gimnazije. Koncem letošnjega šolskega leta je bilo 875 učenecv in 36 učenka. Od teh je padlo 120 učenecv in ena učenka. Vseh odličnjakov je 129, med temi je 18 deklic. Po narodnosti je bilo koncem leta učenecv in učenka: nemške narodnosti 56, italijanske 404, slovanske 452. — Poučevalo je na zavodu 44 učiteljev, in sicer 21 profesorjev in pravih gimnazijskih učiteljev, 15 suplentov in osem stranskih učiteljev.

Sestanek liberalnih zaupnikov.

Shod liberalnih zaupnikov v Ljubljani nikakor ni bil tako sijajen, kot so voditelji pričakovali. Z dežele je marsikdo izostal, o katerem so trdno pričakovali, da pride. Nekateri pa seve niso izostali, kar pa za napredek liberalne stranke nič ne pomenja. Če so n. pr. prisostvovali sestanku Ribnikarjev brat davčni asistent Ribnikar iz Zužemberka ali iz Radovljice učitelj Ivan Šega, ki je ob času, ko je upal postati nadučitelj v Radovljici, pridno obiskaval »klerikalne« poslance v dežel. odboru, ali trgovec Fürsager, davčni nadzornik Korbar ali celo Žark iz Lesec, to za liberalno stranko pomenja žalostno zavest, da bo s temi gospodi ravno tako »napredovala«, kot je doslej.

Kadar se liberalci sestanejo, jim silijo na dnevni red zgube in polomi, likvidacije in konkurzi. O teh bi morali razpravljati v »Mestnem domu« in sklepati, kako se bodo obvarovale žrtve »Glavne posojilnice« pretečega gospodarskega uničenja; morali bi dognati, kako bodo ostanki liberalne stranke zbrali onih par milijonov, katere so zapravili liberalci v »Glavni posojilnici« od zaupanega jim denarja. Verjame mo, da bi k temu radi pritegnili našega kmeta, našega obrtnika.

Strankino vodstvo bi moralo zaupnikom predložiti pisano zahtevo veletrgovstva, da mora »Agro-Merkurja« odpraviti — in strankin blagajnik bi moral povedati številke o zvezkih, ki so morali priti za to uslugo od veletrgovstva v strankino blagajno. Liberalni generali pa niso imeli toliko poguma, da bi zaupnikom priznali pravi namen, zakaj so si pomagali z zabavljanjem na našo stranko.

Dr. Tavčar je kot predsednik fantaziral, da ima S. L. S. strah pred liberalno stranko ter se je skliceval na Šukljeja. Rekel je, da nad bodočnostjo narodno-napredne stranke ni obupati. To tolažbo je utemeljil s tem, da je treba prioriti narodno-napredni stranki samo (!) dva mandata, da spravi S. L. S. v manjšino. — Dr. Ravnikar je poročal o splošnem političnem položaju ter se je pečal posebno z justično upravo. Mož menda z Ribnikarjevo oprostitvijo ni zadovoljen. Dr. Ravnikar je predlagal neko resolucijo, v kateri se izraža nezaupanje tisti vladi, za katero je poslanec Ljubljane Ravnikar glasoval. Nadalje pravi resolucija: Zaupniki, priznavajši veliki pomen prosvete za politično življenje narodovo, pozivljajo somišljenike napredne stranke, da ustanavljajo in dejansko podpirajo vsa naša prometna in

obrambna društva. Osobito pažnjo je posvetiti Sokolstvu, Ciril - Metodovi družbi, Braniboru, Planinskemu društvu, glasbenim in pevskim društvom, čitalnicam in bralnim društvom, širjenje časopisja in ustanavljanje knjižnic. Priznavajoč veliko važnost smotrenega gospodarskega in socialnega dela, priporočajo ustanovitev zadrug le samo tam, kjer je zato resnična gospodarska potreba, obstoječi zavodi pa naj se podpirajo kar najizdatneje.

Nato je pričel svoje hrulacije na deželni odbor dr. Triller. Pravil je, da je Šukljeva brošura zadoščenje liberalni stranki, trdil je, da je deželna blagajna v velikem delu strankarska blagajna S. L. S., da podpira samo klerikalne kmete, da subvencije gasilnim društvom in draginjske doklade učitelstvu niso še izplačane, ker ni še gotova proskripcijska lista, pritoževal se je, da liberalna županstva nimajo več take popolne, neomejene svobode, kot so jo imela prej. Dr. Triller je dejal, da se bo narodno-napredni stranki pri prihodnjih volitvah godilo trdo, **zato mora lskati zvez**, med svoje somišljenike nositi pogum (in polome?), da stre sedanjo deželnozborsko večino.

Ravnatelj Ivan Hribar, ki je bil včeraj tako prijazen, da je pri naši cerkijanski slavnosti izobesil iz svoje hiše v Cerkljah zastave, je govoril o tem, kako bi se več dobilo za strankarski narodni sklad, v katerega korist naj se v večjih krajih (na shodu Ciril-Metodove družbe) prireajo veselice, zbirajo prostovoljni in redni darovi.

O strankarski organizaciji so referirali prof. Reisner, Mazelle, notar Marinšek in Rus, govorili so pa R. Šega, Adolf Ribnikar in Pustoslemšek, ki so predlagali nekaj resolucij, h katerim se še povrnemo.

Štajerska liberalna stranka je poslala brzoglavni pozdrav.

Zaupniki niso čakali na konec shoda; zaporedoma so ga zapuščali že prej in le majhna četa je nazadnje priromala z g. dr. Tavčarjem iz »Mestnega doma«, za njo je šel likvidator »Glavne posojilnice«, g. Višnikar. — Glavni del liberalne prireditve se je pa vršil na nekdanjem dirkališču, ki se je spremenilo sinoči in ponoči v pravo liberalno krokalnico. Šlo se je za narodni sklad; ker je ta narodni sklad brez dvoma namenjen za žrtve »Glavne posojilnice«, so spravili na dirkališče vse, kar v Ljubljani liberalno hodi in leze. Liberalci se pridružujejo, da je Ljubljana do mozga njihova — in vendar so skupno z zunanji gosti spravili na dirkališče število ljudi, ki ne presega ene petine vsega ljubljanskega prebivalstva. Veselica, narodna veselica na dirkališču je imela spet svoje znake, cikajoče na propadanje liberalizma. Z nemotnim humorjem so postavili 25 paviljonov, kakor da bi hoteli pokazati, kolikrat in kako temeljito je bila tepena liberalna stranka.

Bila je tudi tombola, koje glavni dobitke je dobil restavrater na južnem kolodvoru g. Schrey. Zelo se je liberalcem dopadel vrtljak, na katerem se je vozilo mlado in staro. Danes imajo liberalci velikega mačka.

Dnevne novice.

† **Shod Kmečke Zveze v Šmartnem ob Savi** se je vršil včeraj dopoldne pri Kebru. Sklican je bil zaradi prihodnjih občinskih volitev v Mostah. Govoril je deželni odbornik dr. Pegan o delu S. L. S. v deželi v primeru z delom prejšnje liberalne večine, deželni poslanec Dermastia je pa prav trdo prijel domače liberalce ter osvetlil njihovo koritarstvo. Shodu je predsedoval poslanec Dimnik.

† **Kadar je bil Kregar oproščen** je pisal »Slovenski Narod« v 120. številki tako-le: »Razprava je vzvišeno dokazala krivdo Kregarjevo in obtoženec je bil samo oproščen kazni, ni pa bil opran madeža, da je dejansko zagrešil dejanje, ki spada pod kazenski zakon. Če je bil Kregar oproščen, ni bil zato, ker se mu je posrečilo dokazati, da je nedolžen, temveč mora se zahvaliti srečnemu slučaju, da je njegov soobtoženec Eržen zakrivil dejanja, ki so v nasprotju s kazenskim zakonom.« Tako je pisal list o možu S. L. S., katerega so spravili liberalci popolnoma po nedolžnem pred sodnijo, samo da bi ga politično ubili. Celo leto so ga psovali za sleparja, goljufa in za zločinca. In nazadnje se je spričalo pred sodiščem, da mu ni mogle nihče niti toliko krivde dokazati, kolikor je za nohtom črne. Namesto, da bi mu dali po oprstitvi čast nazaj, katero so mu ukradli, so ga nazadnje še zasramovale te podle duše!

† **Kadar je Ribnikar oproščen**, se pa mora tako-le pisati. »Slovenski Narod« št. 152: »Pravica je zmagala nad

infernalo zlobo in hudobijo. Sodišče je danes Ribnikarja oprostilo. Javno, kakor beli dan, je obravnava pokazala Ribnikarjevo nedolžnost na očitanih mu hudodelstvih — in jasno se je tudi izkazala brezmejna podlost klerikalne stranke. Oprostitev Ribnikarja pomeni najhujšo obsodbo cele klerikalne stranke, posebno dr. Lampeta in dr. Pegana. Javnost je z zadoščenjem in z veseljem pozdravila zmago pravice — klerikalna stranka pa bo svoj zločin, ki ga je storila s tem, da je s falsificiranimi izpovedbami spravila Ribnikarja v preiskavo in v preiskovalni zapor, še drago plačala, kajti kdor je pošten človek, mora taki stranki z zaničevanjem pokazati hrbet.« — Nam seveda ne pristojta kritikovati razsodbe sodišča glede Ad. Ribnikarjevega slučaja. Sodišče si je napravilo svojo sodbo. Razprava sama pa je prinesla toliko škandaloznega materiala za liberalno stranko in za g. Ribnikarja, da bi bilo prav na mestu, da se tako »mučeništvu« prav kmalu pozabi. Take stvari, katere so se razkrile tu pred nami, so mogoče samo v liberalni stranki.

† **Kdo je začel.** Kadar si ne more liberalna stranka drugače pomagati, začne s sodnijo! Odkar je politični boj med nami, je bilo vedno tako. Zadruga so začeli preganjati z ovadbami, ki so stale naše zadruge na stotisoče kron, naš list so hoteli ubiti s tožbami, Gočane in Knežčane so hoteli pokoriti z arestom, ker niso hoteli voliti liberalno in nazadnje so se vrgli čisto sistematično na sodnijo. Kjerkoli pri volitvah pogorijo, pa začno opravljati posle špicelnov in ovaduhov. Tako so ovadili naše ljudi v Črnomlju, v Stopičah, v Kopanju, na Krki, v Šmarju, v Senčurju, ovadili so družino Kregar in Štefe in nazadnje so se vrgli še na Pluta. V bližini teh ovadb je stal Ribnikar. Liberalci so pretakali kroko-dilove solze za junakom Ribnikarjem, ki je priproste branjeveke za Ljubljano ovajal sodišču, Ribnikar sam je celo točil potoke solza pred sodiščem, takrat ko so odposlali ovadbo proti Kregarju, pa ti junaki niso imeli srca in solza za Kregarjevo družino. — Pa ne samo to! Najhujši liberalni kričači so kar pavšalno obdolžili deželni odbor sleparije in tatvine! Da ni mogel deželni odbor tega kar tako gledati, je umevno, in slab bi bil tak deželni odbor, ki bi to trpel. Mi se bomo pa v tem pogledu držali liberalnih postav. Le naprej po vaših potih, a potem ne puričakujte nobenega pardona od naše strani. Kakor boste posojali, tako se bo vam vračalo!

† **Resnica o zasliševanju pri dežel-nem odboru uv Ribnikarjevi zadevi.** Deželni odbornik dr. V. Pegan je z ozirom na nekatere trditve o zasliševanju prič pri dež. odboru poslal v petek državnemu pravništvu naslednje pojasnilo, ki pa pri obravnavi ni bilo prečitano: »Z ozirom na izpovedbe včeraj v kazenski zadevi proti Adolfu Ribnikarju zaslišanih prič se čutim dolžnega podati sledeče pojasnilo: Priče, ki sem jih uradno vabil na deželni odbor, sem zaslišaval vedno v pričo zapisnikarja, nikdar sam na štiri oči. Pred zaslišanjem sem vsako pričo opozoril, naj izpove samo toliko, kolikor more vzeti na svojo vest in prisego. Povedal sem pričam, da utegnejo biti o okolnostih, ki jih izpovedi pri deželnem odboru, zaslišane tudi pri sodišču, in sicer pod prisego; naj torej ostanejo pri čisti resnici. Pri zaslišanju sta bila kot zapisnikarja Henrik Pfeifer, dež. tajnik in vodja stenografske pisarne ter stenograf Franc Klemenčič. Potem, ko so bile priče zaslišane, sem vpričo njih jasno in glasno narekoval zapisnike, ki so se najprej stenografirali in potem prenesli na čisto. Priče so bile opozorjene, naj takoj povedo, če se kaka okolnost ne bi dovolj točno in natančno protokolirala. Ob koncu so bile priče vprašane vedno, če je tako prav, kakor se je narekovalo, a se je temu vedno pritrdilo. V korentno, oziroma strojno pisavo prenešene zapisnike sem sam prebral in se je prepričal, da odgovarjajo diktatu, izgovorenemu pred pričami.« — Liberalni listi bodo svoja nesramna očitavanja pač morali lepo preklcati.

† **Z liberalnim učitelstvom ven iz šol.** Učiteljski list »Dan« je zapisal danes v uvodnem članku: »Narod, izbriši sramoto!«, med drugim to-le: Danes ni menda na Slovenskem človeka — ki se količkaj zanima za javno življenje — da bi po zadnjih dogodkih prišel do prepričanja, da je treba rešiti našo domovino lumpov, falotov, denucijantov in nesramnih individov, ki so vzrastli v okrilju klerikalne stranke. Ta pakaza je nagromadila tekom par let nad našo domovino toliko sramote, da si kaj takega ni upala nobena stranka v nobenem narodu. — Ali niso to izvrški našega rodu, ki doslej še ni vzgojil take zalege, ki ji enake ne pozna noben narod na svetu!« Pustimo na strani vse te ocvirke, od katerih ne bodo učitelji nič imeli, če so še tako mastni in

če jih profesor Jug še tako zabeli. Pač pa rečemo samo to-le: Komur izmed liberalnih učiteljev ni pri nas všeč, naj kar gre iz naše šole, ga ne bo nihče nazaj držal; še najboljši bi storil deželni šolski svet, ko bi takih ptičev sploh ne nastavljal. Ljudje, ki pravijo, da se bore proti militarizmu in klerikalizmu, spadajo v tako vojsko, ne pa v šolo. Ranjki dr. Lueger je tako delal, pa mu ni bilo nikdar žal. Deželna uprava si bo znala že pomagati z dobrimi učitelji, ki veliko prekašajo liberalne učitelje in njihovo »vne« za šolstvo! Če je po Angleškem, Nemčiji in v Ameriki tako, zakaj bi ne bilo pri nas!

† **Namene Svobodne Misli** razodeva zadnja številka glasila slovenskih svobodomiselnikov, ko proslavja rajnega Antona Askerca, »rojenega filozofa«. Njegov kulturni pomen med Slovenci vidi namreč v tem, da je »raznašal v vezani besedi poziv k upor«. To se čisto vjema z anarhističnim programom Svobodne Misli in zato je vsekakor jako čudno, če se tisti »rojeni filozofi«, ki na Slovenskem valé jajca »svobodne ideje«, nad nami zgražajo, češ, da jih ovajamo in črnimo. Seveda, naši framasoni niso bogvejak korajžni in težko da je kateri med njimi, ki bi si dal za Svobodno Misel en sam noht odščipniti. »Mučeniki«, kakor si jih je Askerca predstavljaj, slovenski svobodomiselni patriarhi niso; če kaže, se znajo n. pr. v »Danu« celó za sveto katoliško vero vneti. Res, malo respektu more imeti človek pred našimi najmlajšimi Trubarji in Stopistrani.

† **Zanimivo.** Dr. Wolf, profesor nacionalne ekonomije na univerzi v Vratislavi, dokazuje v svoji pravkar izdani knjigi »Die Volkswirtschaft der Gegenwart« v poglavju: »Število otrok in socialna demokracija«, da imajo vse dežele in kraji v Nemčiji, koder je pri volitvah največ socialnodemokratskih glasov, relativno najmanj naraščanja in v tem oziru rapidno od leta do leta padajo, dočim se prebivalstvo v krajih, koder katolištvo v javnem življenju prevladuje, najbolj množi. Dokaz, da je ravno v socialnodemokratskih krogih preprečevanje zaroda najbolj razširjeno.

† **Liška železnica.** Sobotne hrvatske »Narodne Novine« prinašajo detajlirani načrt o delih liške železnice, s tuneli, mostovi, postajami in kolodvorji, ki se imajo zgraditi.

† **Vodovod liške železnice.** Zagrebške »Narodne Novine« poročajo, da je v četrtek dopoldne bila pri kralj. komisarju Slavko Cuvaju konferenca glede priklonjenja vodovoda za mnoge kraje ob progi liške železnice k vodovodu te železnice. V tej konferenci, pri kateri so bili navzoči tudi zastopniki budimpeštanske konzorcija za zgradbo liške železnice, kakor tudi banski svetnik dr. Jakšič in višji tehnični svetnik Pisačič, so se fiksirala temeljna načela, na podlagi katerih naj bi se vršila nadaljna pogajanja in predela za zgradbo vodovoda.

† **Afera se je poravnala.** Temperamentni nastop naših zastopnikov v odseku za kanale ni imel tistih posledic, kakor so si želeli naši neprijatelji med mladočehi. Upali so, da nastane iz praske med nami in Udržalom veliko nasprotje med hrvatsko-slovenskim klubom in češkimi agrarci. Iz tega zaenkrat ni nič. Agrarci, ki so se borili v prejšnji dobi ramo ob rami z nasprotniki, spoznavajo vedno bolj, da tako ne more iti dalje in da je zanje prav, če obrnejo svojo taktiko. Češki agrarci se čutijo vsekako krepkeje in sigurnejše, ako imajo poleg zveze z industrialnimi mladočehi še prijateljsko razmerje s stranko, ki zna odločno braniti svoje interese, med katerimi so zelo veliki zlasti agrarni. Zbornica se bo začela pripravljati na trgovske pogodbe, in takrat se bo pokazalo, da imajo češki agrarci več skupnega z nami kakor pa z mladočehi. Mi se ne vsiljujemo, tudi ne prosimo nikogar. Svobodni rabimo svojo svobodo kot je nam všeč. Vendar pa želimo: Afera, ki se je prigodila včeraj, se lahko pripeti tudi med prijatelji. Ko se poleže razburjenje, se pokaže, kaj je bilo. Nasprotniki si sežejo v roke in prijateljstvo more postati potem še močnejše. Ali bo tako, pokaže prihodnjost.

† **»Rojene filozofe«** se imenujejo tisti trije, štirje mladiči, ki na Slovenskem razširjajo Svobodno Misel, dasi jih narava z mislimi ni ravno prebogato obdarila. V zadnji številki svojega lista priobčujejo nekako »filozofično razpravo« nekega Ingersolla, ki ga živa duša na svetu ne pozna. Ta Ingersoll pobija vero in pravi, da je »temeljni kamen« Svobodne Misli večna snov in večna sila. To je pač zelo trhel kamen. Dandanes je vsakega resničnega inteligenta sram se na večno materijo in silo sklicevati, ker ni s tem niti en sam svetovni problem rešen. Naši svobodomislecji pa ostanke materialistične znanosti z vsa naivnostjo dalje prežvekujejo. Taki fantje slovenske kulture ne bodo niti za pol pedi povzdignili.

† **Osebnosti.** V VIII. službeni razred sta pomaknjena stavbinski adjunkt državne železnice v Ljubljani Friderik Linhart, adjunkt Franc Kurnaver na Jesenicah, v IX. službeni razred asistenta Lovrenc Svetina in Jožef Božič na Jesenicah. — Ces. namestnik na Štajerskem je imenoval računskega asistenta dr. Rudolfa Reicha za računskega oficijala. — Pravni praktikant dr. Ciril Pavlin je imenovan za avskultanta pri deželnem sodišču v Ljubljani.

— **Slomškova podružnica v št. Petru na Krasu** priredi Slomškovo slavnost v četrtek dne 11. julija. Priprave so se že pričele in tudi prigašenih je že lepo število. Z gotovostjo se nadejamo tudi zastopnikov naše Zveze in vseh naših podružnic.

— **Minister za javna dela na Bledu.** Avstrijski minister za javna dela Trnka bo svoje letošnje počitnice preživel na Bledu.

— **Novice iz Belekraine.** Ogenj. Dne 22. junija je nastal ob 10. uri dopoldne ogenj v Suhoru, žup. Banjaloka pri hišarju Filipu Putrih vsled neprevidnosti. Zgorela je hiša in nekaj oprav. — **Tatovi.** V noči od 3. na 4. julija je bilo vlomljeno v kapelico Matere božje na Križu. Vdrli so vrata in odnesli tudi nekaj drobiža. To je že tretji slučaj pri tej na polju stoječi kapelici. Isto noč so poskusili vlomilci srečo pri A. Zagariju, kjer so vrgli mreže na oknu v mesnico — dobili niso niti denarja in ne mesa, ampak so odnesli samo velik kos slanine. Pri Mat. Kajfežu so mislili priti skozi okno v prodajalno, pa jih je odgnala žena. Pri Jož. Butina na »Baniji« so zamazali okno s kravjim blatom in skušali kopati zid na slepem oknu, kjer je znotraj vzdana omarica, kjer pa tudi niso dosegli svojega namena.

— **Srebrna matura.** Dne 4. t. m. so praznovali ljubljanski in novomeški gimnazijski abiturijenti iz leta 1887. v park-hotelu »Tivoli« 25letnico svoje mature, ki je podala znova staroznani dokaz, da je prijateljstvo, sklenjeno na šolskih klopetih, v življenju najmočnejše in najtrajnejše in da se kolegijalnosti prezpogojno uklonijo vse razlike narodnosti in stanu. Po pozdravnem latinsko-slovenskem-nemškem nagovoru profesorja dr. J. Debevca je v hipu zavladalo in potem ves čas vladalo pravo razpoloženje Horacijevih sodalov. Vrstili so se govori, ki so navzočim živo v spomin klicali umrle tovariše, podarjali hvaležnost do bivših profesorjev ter slavili ljubezen do skupne domovine. Seveda tudi razna šolska alotrija niso ostala pozabljena. Kaj čuda, da se je iz tega veselega razpoloženja rodil soglasni sklep, da naj sledi praznovanju petega lustra — tridesetletnica. Udeležili so se sestanka naslednji gospodje: župnik Jožef Brešar, dež. sodni svetnik Otokar Cernstein, gimnazijski profesor dr. Jožef Debevec, okrajni glavar Silvester Domicelj, odvetnik dr. Ferdinand Eger, dež. sodni svetnik dr. Anton Furlan, finančni svetnik Fr. Gerstenmayer, višji poštni kontrolor Ivan Hafner, župnik Anton Hribar, župnik Frančišek Indof, župnik Dominik Janež, primarij dr. Ivan Jenko, župnik Janez Kalan, odvetnik dr. Josip Karlovšek, gimnazijski profesor dr. France Kropivnik, župnik Janez Lovšin, zdravnik dr. Anton Podpečnik, župnik Henrik Povše, finančni svetnik dr. Ivan Rupnik, dvorni tajnik pri upravnem sodišču Josip Schneider vitez Treuenfeld, deželni sanitetni nadzornik dr. Friderik Seemann, višji nadzornik drž. železnic dr. Karol Seemann vitez Treuenwart, župnik J. Seigerschmied, škofijski kancelar Viktor Steska. Brzoglavo ali pismeno so poslali pozdrave gg. gozdarski zdravnik dr. Heribert Borstner, praktični zdravnik dr. Ivan Demel, urednik »Amerikanskega Slovanca« Filip Gorjup, višji poštni oskrbnik Frančišek Kenk, superior Janez Kunstelj, okrajni sodnik Avgustin Oblak, generalni konzul dr. Iv. Paumgartner, višji nadzornik drž. železnic in vladni svetnik dr. Ivan Strecker, odvetnik dr. Anton Švigelj, župnik Jožef Tomšič v Ameriki, župnik in duhovni svetnik Janez Zabukovec.

— **Listu »Zeit« odvzet poštni debit za Hrvatsko.** Sobotne hrvatske uradne »Narodne Novine« oficijelno naznajo, da je komisar Cuvaj odvzel dunajskemu listu »Zeit« poštni debit na Hrvatskem.

— **Centralna kreditna banka ogrskih denarnih zavodov v Budimpešti** je zašla v denarne stiske. Na občnem zboru, ki se je pred kratkim vršil, se je podal računski zaključek, ki izkazuje 17 milijonov izgub. Banke v Avstriji se danes tako množijo, kakor gobe; opozarjamo ljudstvo, naj se ne da nikar preslepiti in denar v banke naložiti. Denar je najbolj varen v domačih hranilnicah.

— **Z nožem je večkrat zabodel** v Vnanjih gorica h sin kajžarja Kalarja hlapca Antona Koširja in ga nevarno poškodoval. Koširja so prepeljali v deželno bolnišnico.

— **Poneverjenje v celovškem do-brodnem društvu tiskarjev.** Iz Celov-ca poročajo, da so ondi prišli v dobro-delnem društvu tiskarjev na sled po-neverjenjem, ki da jih je zakrivil dol-goletni blagajnik socialni demokrat Karel Robatsch.

— **Cesar Franc Jožef I. vlada z današ-njim dnem** že 63 let, 7 mesecev in 6 dni ter je prekosil celo rajno angleško kraljico Viktorijo, ki je vladala od 20. junija 1837. do 22. januarja 1901, skupno 63 let 7 me-secev in 2 dni.

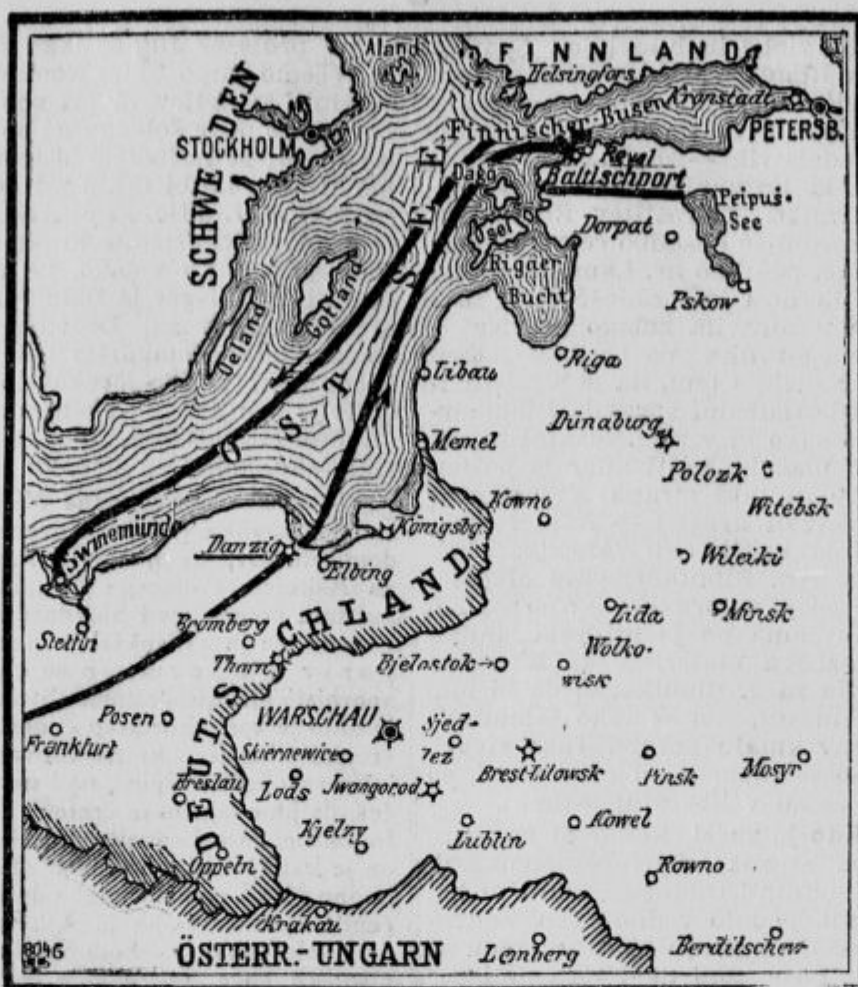
— **Slovenec umorjen v Ameriki.** V Onnalindi, Pa., je bil skrivnostno umor-jen Slovenec Jakob Krašovec, doma iz Vrhnik pri Ložu.

— **Slovenska poroka v Ameriki.** V Canonsburgu, Pa., se je poročil rojak Ivan Kirn z gđno. Marijo Celar. Mladi soprog je doma iz Koritnice na Notr., ona pa iz Kamne gorice na Gorenj-skem.

— **Rop.** Že večkrat kaznovani želez-niški delavec Maks Erhardt iz Mülthala pri Ljubnem se je kot 27letni mladenič se-znanil z 47letno delavko Nežo Jakše, ka-tera je stanovala pri 80letni starki Neži Jurman v Gabru pri Metliki ter jo večkrat obiskal. Nedavno si je izposodil od starke 1 krono. Starka je pri tej priliki odprla možnjček, v katerem je imela še drugi denar. Za krono se je zahvalil ter odšel z Nežo Jakše, katera je šla po dnini. Na potu jo je vprašal, kdaj se vrne, in ko mu je pripovedovala, da bolj pozno, ker je da-leč, se je poslovil in odšel s pripombo, da gre na delo. Delat pa to dopoldne ni šel, temveč je v baraki izposojeno krono zapil. Okrog 4. ure pa se je zopet vrnil na Ga-ber. Starka je ravno plela v vrtu pred hišo. Pokliče jo, da naj gre v hišo, da se kaj pogovorita, kar je ta tudi storila. Star-ka mu je ponudila steklenico vina in kru-ha. Ko se tako pogovarjata, reče Erhardt starki: »Mati, dajte mi denar.« — Starka pa pravi: »Ga nimam.« — On zarohni: »Saj sem videl.« — Ona mu pa odgovori: »Kaj sem ti kaj dolžna ali kaj?« in se od-strani od mize in vsede na sredi sobe na pručico. Erhardt se meni nič tebi nič od-strani iz sobe in gre po hiši. Za težimi vratni dobi motiko, katero vzame in se vrne v sobo. Motiko je držal za hrbtom. Ko vstopi, udari z isto po glavi Nežo Jur-man, da se zgrudi na tla, in tako je tolkel dalje. Revica je čutila še več udarcev. V krvi ležeči preišče krila in vzame možnjč-ek z enim 10- in 20kronskim zlatom iz gornjega krila in izpod drugega krila drugi možnjček z vsebino 20 K v papirju in s srebrnim denarjem od 15 K. Starko, ker je mislil, da jo je ubil, pobere iz mlake krvi in jo vrže na posteljo, motiko pa odnese zopet nazaj za večna vrata, katera zakleni in se odstrani. Popaval je nato celo noč in plačeval za sodelavce. — Ko se je Neža Jakše okrog 10. ure zvečer vrnila, je našla dobro starko v krvi. Starka je imela smrtno-nevarne rane. Erhardta je orožništvo drugi dan, ravno ko se je hotel posloviti od dela, prišlo in odvedlo na okrajno so-dišče v Metliko. Tu je Erhardt dejanje pri-znal in vprašal, če ni starka mrtva, češ, da je mislil in bil prepričan, da jo je ubil. — Starka bo najbrže umrla vsled previsoke starosti na zadobljenih poškodbah.

— **Razstava izdelkov domače indus-trije v Johannesburgu.** Stalna avstrijska razstavna komisija na Dunaju je naznanila tukajšnji trgovski in obrtni zbornici, da se namerava koncem meseca oktobra 1912 v Johannesburgu prirediti razstava za iz-delke domače industrije. Za to razstavo pride v poštev med drugim tudi: kovina-sto blago, roženi izdelki, glinasti pred-meti, stekleno blago, lesni izdelki, usnjeno blago, blago iz platna, čipke, umetne ve-zenine, fotografije i. dr. Podrobnosti so razvidne iz predmetnega poročila, ki je v pisarni trgovske in obrtne zbornice v Ljub-ljani na vpogled.

— **K uboju v Petrovi vasi.** Franc Hö-nigsmann, delavec v Petrovi vasi, je iskal s sodelavci že dalje časa prepira, in tako tudi dne 23. t. m. Prišel je v Grahekovo gostilno ter pričel zabavljati, dokler ga ni gostilničar posadil pod kap. Ko je to za-pazil Janez Zalesček iz Tolmina, sodela-vec Hönigsmannu, kateremu je preje za-bavljaj, zagrabil stol in udaril Hönigsmann. Hönigsmann se je odstranil, čez kake pol ure pa zopet prišel s Kukmanom in zahte-vala sta vstop v gostilno. Gostilničar in hčere so zaprle oboje vrata hiše, sprednje in zadnje. Hönigsmann in Kukman pa sta le razbijala okoli hiše in slednjič pri oknu v gostilniško sobo izstrelila tri strele iz sa-mokresa. V gostilniški sobi nahajalo se je mnogo gostov; ranjen pa ni bil nihče. Vsled teh strellov popustile so hčere, ki so tiščale vrata, in Hönigsmann je udril v sobo s sa-mokresom v eni in s kuhinjskim nožem v drugi roki. Kukman je udril za njim s ka-menjem v roki. V gostilni sta začela gro-ziti Zalesčeku. Zalesček je zagrabil za stol ter udaril razgrajča in pretepača Hönig-

K sestanku nemškega in ruskega cesarja v Baltisch portu.

mana po glavi. Ta pa mu je zasadil kuhinj-ski nož v prsa, da je izdihnil v nekaj minu-tah. Hönigsmann taji, da ni s samokresom streljal, da ne vé, kje je nož dobil in da ga je tudi takoj neznano kam vrnil. Kukman priznava, da je napadel s kamenjem, to pa le v svojo obrambo. Truplo Zalesčeka so pripeljali v mrtvašnico v Petrovo vas. Sodna obdukcija je dognala, da mu je bil prerezan osrčnik in desna srčna plat in da je vsled tega smrt takoj nastopila. Kaka zdravniška pomoč bi bila izključena. Ljudje so že dopoldne videli pri Hönigsmannu v žepu odprt kuhinjski nož, torej se je bil ta že večkrat predkaznovani pre-tepač na to dejanje že pripravil.

— **Imenovanje.** Konceptni poštni praktikant dr. Ivan Lamut pri tržaškem ravnateljstvu je imenovan poštним konceptistom istotam.

— **Čudež v naravi.** Na župnijskem vrtu v Širju pri Zidanem mostu je poglala hruška prav lepe, popolne cvete zraven že debelega sadu. Ker so spomladi nekatere oči pozeble, so šele sčasoma poglale druge oči mladike in iz teh poglana cvetje.

— **Idrijske novice.** Škrlatinka se je zopet pojavila. Dne 4. julija so prinesli v bolnišnico okrajnega zdravstvenega za-stopa pet otrok iz delavskih hiš »pri ce-govnici«. Iz ene družine so trije, iz druge dva. — Okrožnega zdravnika po odhodu g. dr. P. Indre še nimamo. Ker prejšnjemu zdravniku ni bilo ugodno postljano, je sklenil zdravstveni zastop, da bo prispeval še 1400 K letno več kot do-slej k plači. — Šolsko poročilo c. kr. državne realke prinaša »Vodnikove pesmi« v izviru, kakor jih je priobčil dr. Nik. Omersa. Profesor Julij Nardin pa v njem objavlja par fizikalnih drobtin. Klasi-fikacija koncem šolskega leta je tako iz-padla: za prestop v višji razred je dijakov odličnjakov 10, sposobnih z dobrim uspe-hom 110, vobče sposobnih 6, nesposobnih 26, ponavljavni izpit jih ima 22, med temi iz VII. razreda 7. Vseh dijakov s priprav-nico vred je bilo koncem leta 174. Priva-tist je bil 1, privatistinja 11. Koncem šolske-ga leta 1910/1911 je bilo 214 dijakov in 11 privatistov. — Zaprl je v soboto, dne 6. t. m. svojo prodajalno bivši župan Josip Šepetavec.

— **Ponesrečeni kavarniški natak.** V Zagrebu je hotel v kavarni »Mer-ku« natak Viktor Bogataj popraviti izpuhtenje plina, pri tem je bil pa tako nepreviden, da je prižgal žveplenko. Izpuhteli plin se je užgal in Bogataja nevarno opeklo po obrazu. Bogataja so prepeljali v bolnišnico.

Izpred sodišča.

Noč ima svojo moč. V noči od pustne nedelje na ponedeljek t. l. je v Bodlajevi gostilni na Brezjah popivalo več fantov, med njimi brata Jožef in Janez Pernuš, posestnikova sinova iz Leš, ter posestnik Jožef Pretner iz Brezij. V gostilni je bilo precej glasno, zaužita pijača je gostom razgrela glave in proti jutru se je unel pre-pir, ki ga je največ s svojim zabavljanjem in izzivanjem povzročil Jožef Pretner. Lot-il se je pa tudi fantov Jerneja Zupanca in Janeza Pernuša dejansko. Da bi pomiril gostilničar vroče glave, je velel Pretnerju, naj mu gre svetit, ker gre po vino, kar je Pretner tudi storil. Takoj po Pretnerjevem odhodu se je izrazil Jožef Pernuš: »Sreča zanj, da je odšel.« Tudi obdolženec in še nekaj drugih gostov je hotelo iti na prosto, a gostilničarka se je postavila pred vrata,

da bi jim izhod zabranila, kar se ji pa ni posrečilo. Nato sta prišla gostilničar in Pretner iz kuhinje, kamor sta šla po sve-tilko. Pretner je nosil svetilko. Hotela sta iti v klet po vino. Ko je Pretner zagledal Jožeta Pernuša, ga je zopet z neko besedo zbledel, a ta ga je sunil z levo roko v stran, z desno roko pa ga je udaril z odprtim no-žem od vrha navzdol po glavi, da je takoj padel vznak. Ko se je Pretner vzdignil, ga je zopet nekdo Pernuševih sunil z nožem v hrbet. Pretner je zbežal čez dvorišče, a sta oba Pernuša stekla za njim. Kakor priče zatrjujejo, sta imela oba obdolženca krvave roke. Janez Pernuš je nekemu fantu pokazal krvavi nož, rekoč: »Viš ga«, drugi brat Jože je pa na gostilničarjevo predbacivanje izustil: »Naj le crkne in naj ga vrag vzame«. Pretnerjeve poškodbe so bile smrtnonevarne. — Jože Pernuš je tudi dne 7. aprila v Kleindinstovi gostilni na Visokem tekom prepira s stolom zamahnil po Janezu Zupanu, čevljarju iz Leš. Slednji mu je udarec tako nesrečno z desno nogo prestrigel, da se mu je podlehtnica zlomila. Jože Pernuš je dobil za kazen 15 mesecev, brat Janez pa 13 mesecev težke ječe.

Veliko obeta. Franc Ravnihar, 16-letni ključavničarski vajenec iz Stare Loke, dvakrat zaradi hudodelstva tatvine predkaznovan, je nekemu neznane-mu kmetu pomagal goniti vole, za kar je dobil 1 krono. V Kavčičevi gostilni v Medvodah sta izpila dva litra vina. Kmet je položil listnico poleg sebe, iz katere pa mu je Ravnihar izmaknil tri bankovce po 20 K, kar sam priznava. Za kazen se mu je na-ložilo deset mesecev težke ječe.

O che bella Italia si je mislil 19letni tukajšnji prisiljenec Marko Pavlič iz Sta-rega trga pri Ložu, ki je bil prideljen od-delku prisiljenec na Jesenicah, od koder jo je dne 13. junija t. l. od dela pobe-gnil. Misli je, kako bo neovirano užival svojo prostost na Laškem. A glej smolo. Na ko-lodvoru na Bledu, kjer si je vzel vozni listek do Bohinjske Bistrice, od koder jo je mislil peš čez mejo pobrisati, ga je neki Andrej Andrič spoznal, obvestil je o tem orožniškega stražmojstra. Ta ga je hotel kot običajno osebno preiskati, a ga je pri tem Pavlič s pestjo tako močno v prsi su-nil, da je orožnik omahnil, nakar ga je še v laškem jeziku opsoval. Namesto v blaže-ni Italiji, bo pa sedel obdolženec šest me-secev v težki ječi.

Razne stvari.

Mesto vode petrolej. V Jolietu v Ameriki so sklenili napraviti nov ar-tezijski studenec za vodo, ki bi lahko dajal en milijon galon vode na dan. Prebivalci so se neprestano pritoževali radi pomanjkanja vode. Ko so kopali vodnjak, so delavci v soboto dobili me-sto vode — petrolej. Seveda je za me-sto ravno tako dober petrolej kot voda. Veščaki so petrolej preiskali in se iz-javili, da je izborne kakovosti.

— **Most razžagalj z elektriko.** V neki grofiji na Angleškem so hoteli na-domestiti neki leseni most z železnim. Oblastni je one grofije so bile stavile pri nakupu mosta pogoj, da mora biti odstranjen les tekom enega meseca, ne da bi se poškodovali zidani mostni stebri in brežni zidi. Več podjetnikov je izjavilo, da jim je nemogoče odstra-niti tekom dogovorjenega časa leseno ogrodje, kajti ogenj in dinamit, kate-rega bi bilo treba rabiti, bi poškodoval zidovje. Nato je predlagal neki elektro-tehnik, naj se odžaga les s pomožjo

razbeljenih električnih žic. Ovili so vsako nosilno ploščo med stebri 80krat z žicami, skozi katere so vodili tako visokonaponski električni toki, da so se žice rdeče žarile. V eni uri 40 minut je padla prva plošča v vodo. Zjutraj ob 5. uri so bili s tem delom začeli in po-poldan ob 2. uri je padla zadnja plošča.

Strindbergov muzej. Iz Stockhol-ma poročajo, da nameravajo čestilci pesnika Strindberga omisliti muzej pi-sateljstva v trajen spomin. Prvotno so ka-nili, da bi se za to potreben lokal do-bil v slavnem Skansenovem muzeju, ali ožji prijatelj pokojnega velikega pesnika so določili, da se predela v ta namen njegovo domače zavetišče tako-imenovani »modri stolp«, kjer je po-slednja leta svojega življenja pesnik živel osamelo kakor puščavnik. Ta spominek bo pričal, v kakšni časti ima narod svojega velikega pesnika.

Zlati zaklad na reveževem vrtu. Iz Petrograda poročajo, da vlada med prebivalstvom v okolici Jeniseja mrz-ličava razburjenost. Nek ubog delavec, ki je živel v veliki revščini, po imenu Timofijev, je kopal na svojem vrtu ter naenkrat zagledal v svitu solnca ne-kaj blesketati v zemlji. Kopal je in ko-pal dalje ter izkopal na dan — plast zlata. Strokovnjaki so takoj konstatirali, da je delavec izsledil žilo zlata, katere vrednost je za enkrat neprera-čunljiva. Timofijeva družina in njeni ubogi sosedje se nahajajo sedaj v ve-seli ekstazi, kajti čez noč so postali bo-gati ljudje.

Otok kot priča proti lastnemu očetu. V Zemunu so 25. junija našli v bližini ko-lodvora umorjeno žensko. Sum je padel na nekega železniškega delavca, ki je pa od-ločno tajil. Po raznih drugih pričah so končno zaslišali tudi delavčevega otroka. Ta je izpovedal, da je oče tisti večer pri-peljal domov neko neznano žensko in se hudo prepiral z njo, ker za neko stvar ni hotela plačati 10 kron, marveč le 8 kron. Potem so ženski napravili ležišče pod streho. Kmalu nato se je s podstrešja za-čul ropot in krik. Čez nekaj časa je prišel oče s podstrehe s težko vrečo na rami in jo odnesel iz hiše. Izpoved otroka je glo-boko vplivala, vendar osumljenec še ved-no taji.

Nenavaden svetovni rekord. Angleški pianist Kendell je v Kapstaatu do-segel svetovni rekord v igranju na gla-sovir s tem, da je 74 ur neprestano igral na glasovir. Ko je igral, je bila ogromna množica zbrana v koncertni dvorani ter slavila mladega pianista zaradi njegove vztrajnosti.

Nova ameriška modna neum-nost. V Ameriki se je sedaj udomačila moda, da nosijo ženske slike svojih za-ročencev vidno na zaponkah svojih črevljev.

Mazilo za tenoriste. Najdrznejšo in najbolj neumno reklamo, ki so jo zdaj prinesli listi, je bilo možno nedavno čitati v južnoameriških časnikih. Neki španski industrijec je namreč z vso resnostjo anonciral po listih, da je iz-našel pomado, ki ima to sposobnost, da dobi vsakdo krasen tenorski glas, kdor se ž njo šest tednov po vratu maže. Tu-di umetnikom, ki jih tekom predstave napade hripavost ali nenadna oneme-lost, naj bi bila koristna raba te poma-de. Depot te pomade je v Valparaisu. Upajmo, da bo famozni iznajditelj kmalu iznašel lasno olje za sopran, mi-lo za basiste in zobni prašek za barito-niste.

Žrtve ljubosumnosti. Iz Florence poročajo: Hčerko lekarnarja Catani, najlepše dekle v mestu, je vsled ljubo-sumnosti ustrelil njen zaročenec, ki se je vrnil iz vojske v Tripolisu. Morilca so zaprli. — Iz Elberfelda poročajo: Artista Nikolaja Popoviča, ki je na-stopal v cirkusu Henryju, je ustrelila njegova soproga. Vzrok ljubosumnost.

Kako se dandanes ženijo knezi. »Berliner Tageblatt« priobčuje med drugimi naslednjo ženitno ponudbo: »Knežja ženitev. Za avstrijskega dr-žavnega kneza zrelejša starosti (dedni knežji stan), imenitna, izrazita prika-zen, brezhiben značaj, veleposestnik v velikem mestu — se išče soproga z ve-likim premoženjem. Stan, starost, na-rodnost in prejšnje življenje so postranska stvar. Posredovalci se od-klanajo. Najstrožja tajnost«. Ni zlo-mek, da bi pod takimi širokodušnimi pogoji ta »brezhibno značajni« državni dedni knez ne dobil — denarja.

Zmaga dalmatinskih mornarjev c. kr. mornarice v Šangaju. 2. t. m. so v Šangaju zasidrane vojne ladje: avstrijska, angleška, nemška, ameriška, nizozemska in japo-n-ska priredile tekmo čolnov. Vsega vkup je bilo osem čolnov, in sicer avstrijske vojne ladje »Kaiser Franz Josef I.« dva in dva angleška, ostale ladje so odredile po en čoln. V avstrijskih čolnih so bili sami Dal-matinci. Takoj prvi mah so si pridobili prednost in nato veslali z naravi — vrazjo silo, tako da je bilo vse očarano — re-se-nečeno. V minuti so 30—40 potopili vesla

ter v tem tempu daleč pred drugimi prvi dosegli cilj. In sicer je bil prvi na mestu čoln, ki ga je vodil Ivan Iljič, 30 sekund za njim pa Rade Dučić s svojim čolnom. Nemški čoln je kot tretji zaostal za avstrijskima 50—80 metrov. Vse je navdušeno pozdravljalo krepke Dalmatince in jih občudovalo. Seveda jim je tudi ladjino poveljstvo bilo hvaležno za krasno zmago; bili so za osem dni oproščeni službe ter dobili tudi razne druge olajšave in priznanja. Šangajski listi niso mogli prehvaliti izbornih avstrijskih mornarjev.

Ljubljanske novice.

Ij Za ravnatelja tobačne tovarne v Ljubljani je imenovan podravnatelj tobačne tovarne v Ljubljani g. Jožef Pros.

Ij Veselici Slomškova na Viču in šentpeterskega prosvetnega društva sta se včeraj izvršili kar najlepše in ob obilni udeležbi. Povsod je vladalo najboljše razpoloženje.

Ij Liberalne laži. Liberalci ne morejo živeti brez laži. Vsak dan morajo izkotaliti kako novo laž. Sedaj poroča liberalno časopisje, da je deželni glavar dr. Šusteršič dal ustaviti dela ob Završnici. Ta je ravno tako debela, kakor ona, da postane dr. Krek škof v Mariboru. Liberalci bi radi nahujskali kakega nerazsodnega človeka na dr. Lampeta, zato liberalni vzgojitelji raznašajo po Ljubljani laž, da je bil dr. Lampe na cesti opljuvan. Želja je rodila laž. Naj bi se liberalci brigali raje za svoje polome in za škandale v liberalnih družinah, kakor da toliko denarja po tiskarnah zapravijo za lažmi, ki ji mniče ne koristijo. Naj pišejo raje o ubogih Ricmanjih, kjer je zadnji čas v liberalce zaverovane kmetovalce liberalna gospodarska organizacija spravila skoro na boben.

Ij Zborovanje poštarjev in poštних odpravnikov. Včeraj se je vršilo zborovanje deželne skupine za Kranjsko in Primorsko osrednjega društva c. kr. poštarjev in poštних odpravnikov v hotelu »Ilirija«. Ko se je precejšnje število udov zbralo, otvori mesto zadržanega predsednika g. Ulepiča podpredsednik nadpoštar Ravnika zborovanje ter vsem navzočim poroča, zakaj se je zborovanje tako naglo na poziv centralne na Dunaju sklicalo. Po temeljitem pretresanju in zelo živahni debati sklenile so se soglasno na predlog podpredsednika Ravnika na dodatnem predlogu g. nadpoštara Modica sledeče resolucije: 1. Vsi zborovalci proti pavšalu za onemogle, suspendirane in obtele poštne sluge in sele odločno protestujejo, ker mora poštna uprava sama skrbeti za te trpine. 2. Zborovalci zahtevajo, da se dopust c. pr. nadpoštara, poštarjev in poštних odpravnikov postavnim potom uredi, in sicer brez razlike obsežnosti urada, tako da mora vsak dobiti ravno tako dopust, kakor državni uradniki po novi in v državnem zboru že odobreni službeni pragmatiki. Stroške nadomestnikov plača poštna uprava sama. Ker se pri posameznih nasvetih ni nihče oglasil, se je zborovanje zaključilo.

Ij Smrtina kosa. Umrla je včeraj zasebnica Frančiška Tomazin. — Umrl je tehnični uradnik pri kranjski stavbni družbi Alojzij Cacak.

Ij Bulgarski justični minister na poti skozi Ljubljano. V soboto zjutraj je dospel v Zagreb bulgarski justični minister Abrašev, ki je popoldne odpotoval preko Ljubljane v Italijo.

Ij Kdo ve za morilca Šibenikovega? Iz zanesljivega vira se nam poroča, da je bivši knjigovodja pri Bončarju, Zorčič, se vpricho prič izrazil, da ve za morilca Šibenikovega, da ga pa sedaj ne pove, morda da se bo za morilca izvedelo čez eno leto. Po Šibenikovem umoru je bil Zorčič silno razburjen. Vsled Bončarjevega konkurza je Zorčič prišel v preiskovalni zapor, iz katerega je bil pa izpuščen. Zadnji čas je Zorčič iskal razvedrila v Trnovem pri občinskem svetniku Smoletu. Danes se nam pa poroča, da so včeraj Vinko Zorčiča prepeljali zvezanega na opazovalni oddelk deželne bolnišnice. Kakor čujemo, se je danes Zorčič tako pomiril, da so ga izpustili. Baje se je včeraj Zorčič razburil radi nekega denarja, katerega je izgubil. Razgrajal je tako, da so morali poklicati rešilni voz.

Ij Veliki cirkus Charles, ki ga imenujejo drugi svetovni cirkus in ki se prevaža v 70 železniških vozeh od mesta do mesta, pride v kratkem v Ljubljano.

Ij Promenadni koncert »Slovenske Filharmonije« se vrši ob ugodnem vremenu jutri od pol 7. do pol 8. ure zvečer pod gradom »Tivoli«.

Ij Tretji glavni dobiček državne loterije je bil v Ljubljani. 30.000 kron, to je tretji glavni dobiček dobrodelne državne loterije, je bil kot neprodan iz Ljubljane nazaj odposlan. Med 55 nazaj odposlanimi

srečkami, ki jih je odposlal Fr. Šoukal, trafikant pred škofijo 12, se je nahajala tudi srečka št. 324.418, ki je zadela tretji glavni dobiček. Dobitek 10.000 K pa je zadet v Ljubljani. Dobil ga je g. Rudolf Zorec, sin trgovca z moko v Florijanskih ulicah. Dobil je poleg tega še en dobiček za 20 kron. Neki drug gospod v Ljubljani, ki je kupil pet srečk, je dobil eno srečko za 200 kron, eno za 400 in dve po 20 kron. Neki gospod je zadet 800 kron. Pri zadnjem žrebanju je torej Ljubljana bila izredno srečna.

Ij S ceste. V soboto ponoči je Pod trančo nek kolesar zadel in podrl zlatarja g. Andreja Doktoriča ter pri tem tudi sam padel in se tako poškodoval, da je zelo krvavel in so mu morali na policijski stražnici dati prvo pomoč. — Tudi na Dolenjski cesti sta trčila dva ključavničarska vajenca s tako silo, da ima eden pri kolesu 15 K škode. — V soboto ponoči se je po Bleiweisovi cesti s kolesom domov peljal kurjač Fran Šuštaršič ter pri tem zadel v nek kandelaber s tako silo, da je padel raz kolo in tam nezavesten obležal. Prepeljali so ga z rešilnim vozom v deželno bolnišnico.

Ij Nesreča. Včeraj so našli med postajami Radeče—Loka pri Zidanem mostu na železniškem tiru ležati 17letnega trgovskega vajenca Karola Zepka, kateremu je vlak odtrgal stopala na obeh nogah. Prepeljali so ga v deželno bolnišnico. Kako se je zgodila nesreča, ni znano.

Ij Občekoristna zadruga za stavbe in stanovanja v Ljubljani opozarja svoje članke na drugi občni zbor, ki se vrši danes, ponedeljek, ob 8. uri zvečer pri »Roži«. Na dnevnem redu je jako važna točka: prememba pravil v tem zmislu, da se bodo lahko gradile tudi družinske male hiše.

Telefonska in brzojavna poročila.

† DR. KAREL ŠTERKELJ.

Danes zjutraj je umrl v Gradcu vseučilišni profesor dr. Karel Šterkelj. Pokojni profesor se je rodil na Gorjanskem na Krasu leta 1859 in bil imenovan leta 1896 izvanrednim profesorjem slavistike na graškem vseučilišču. Znan je po svojih temeljnih jezikovnih razpravah in po izdaji slovenskih narodnih pesmi. Zadnje čase se je pečal z gradivom za izdajo zgodovine razvoja slovenske slovnice in jezika. Bolehal je že dlje časa. Pogreb bo v sredo popoldne ob 4. uri. Pokojni učenjak je bil mož katoliškega mišljenja in življenja.

MINISTRSKI SVET.

Dunaj, 8. julija. Danes se je vršil skupni ministrski svet. Ogrski ministrski predsednik Lukacs je po posvetu izjavil, da se nameravane naprave pri artiljeriji, o katerih se je razglasilo, da bodo stale nad 200 in pol milijona K, zazdaj še ne bodo izvršile.

BRODOVNI INSPEKTORAT.

Dunaj, 8. julija. Vojno ministrstvo je odredilo, da se ustanovi za vojno mornarico brodovni inspektorat.

AFERA NADVOJVODE EVGENA.

Dunaj, 8. julija. Vojaški naredbeni list javlja, da se je nadvojvodi Evgenu »iz zdravstvenih razlogov« podelil enoletni dopust.

ZOPET NAMERAVAN ATENTAT NA SMOODNIŠNICO!

Št. Vid na Glini, 8. julija. Včeraj ponoči je vojaška straža pri tukajšnjih vojaških shrambah za smodnik zapazila dve sumljivo se vedeči osebi, ki sta se skušali eni shrambi skrivoma približati. Straža ju je pozvala, naj se ustavite, a neznanca se temu nista pokorila, nakar je vojak proti njima ustrelil. Neznancema se je posrečilo pobegniti. 20 korakov stran od shrambe so našli izkopano jamo, pokrito s smrečjem. Iz tega in drugih okolnostij sklepajo z veliko upravičenostjo, da se je nameraval atentat. Vojaški krogi se na vso moč prizadevajo, da bi prišli tej organizaciji, ki je najbrže zakrivila tudi katastrofo v Dunajskem Novem mestu, na sled.

JUSTH.

Karlove varl, 8. julija. Tukajšnja socialnodemokratska organizacija je povabila Julija Justha, ki se nahaja tu na počitnicah, da bi govoril na socialnodemokratskem shodu proti brambni reformi, a je Justh to z ozirom na svoje prehlajenje odklonil.

NOV TAJNI SVETNIK.

Dunaj, 8. julija. Sekcijski šef v domobranskem ministrstvu Otto Reuter je imenovan za tajnega svetnika.

SVETI OČE BOLAN?

Rim, 8. julija. Vsled velike vročine je papež Pij X. zopet nekoliko obolel.

NOVI ZBORNI POVELJNIKI.

Budimpešta, 8. julija. Poveljnik šestega vojnega zbora v Kaši podmaršal Borojevič, ki je imel pred kratkim afe-

ro s hčerjo nekega štabnega častnika, pojde v pokoj. Na njegovo mesto bo imenovan podmaršal Pflanzner. Tudi poveljnik sedmega zbora v Temešvaru Seefranz odstopi, ter ga nadomesti podmaršal Tersztyansky.

ČLOVEŠKO TRUPLO — TARČA.

Budimpešta, 8. julija. Preiskovalna komisija je včeraj preizkusila revolver, s katerim je poslanec Kovacz streljal na Tiszo. Kljub energičnim protestom uglednih korporacij so za te poizkuse porabili mrtvo človeško truplo, katero je dal anatomični zavod na razpolago. Strelji na truplu so dokazali, da je bil revolver sposoben za usmrnitev človeka. (Tega ne znajo v Budimpešti dognati brez take skrunitve mrliča!) Izvedeniško mnenje je podal sodni dvor dr. Minnich.

PONESREČENI MORSKI VELIKAN

»OLYMPIC«.

London, 8. julija. Morski velikan »Olympic«, parobrod, velik kakor »Titanic«, je zavozil na obrežje. Upajo, da ladjo rešijo. »Olympic« je bil tudi last družbe White Stear Linie.

NA ŠPANSKEM.

Lizbona, 8. julija. Stavka je povsod udušena. Vlada smatra položaj za ugoden.

Lizbona, 8. julija. V stanovanju Coruhasa, ki je bil kot zarotnik obtožen, a oproščen, je eksplodirala bomba. Coruha je ubit, več oseb je ranjenih.

PO KUGI USMRČENE PODGANE NA LADJI V TRSTU.

Trst, 8. julija. Sanitetna komisija je našla na ladji »Africana«, ki se je pripeljala iz Bouenos Airesa, več mrtvih podgan. Ker so dognali, da so poginile podgane na kugi, so ladjo odpeljali v kvaranteno. Mornarje, ki so navidezno popolnoma zdravi, nadzorujejo zdravniki. Danes je ladja dobila dovoljenje, da sme odpluti.

KRVAV UPOR TURSKIH VOJAKOV PRI CARIGRADU.

Več častnikov usmrčenih.

Milan, 8. julija. Iz Aten poroča »Secolo«: V posebni izdaji objavlja list »Chronos« iz Carigrada brzojavno poročilo, po katerem so se v vojaškem taboru pri Dardanelah uprli rezervniki, ki so streljali na častnike. Neki grški rezervnik je s sabljo usmrtil nekega majorja. Upor so poizkušali častniki zadušiti, a se jim je poizkus izjalovil, ker so se upornikom pridružili vsi rezervniki. Ubityh je bilo več častnikov.

BOJ TURSKIH VOJAKOV Z ALBANSKIMI VSTAŠI PRI VUČITRNU.

Solun, 8. julija. Fadil paša je s šestimi bataljoni, tremi baterijami in z dvema oddelkoma strojnih pušk napadel 600 do 800 mož močan oddelk albanskih vstašev, ki je bil zbran pri Vučitrnu. Albanci so bili prisiljeni po streljanju strojnih pušk zapustiti svoje postojanke in so se branili v hišah, ki so jih s streljanjem iz topov porušili. Izgube Albancev so bile baje velike. Turki vojaki so imeli 4 mrtve in večje število ranjencev. Fadil paša je ukazal zasledovati vstaše, nakar se je vrnil v Vučitrn. Voditelj albanskih vstašev v Monastiru, Tahiar bej, je baje izjavil, da je pripravljen se pogajati s pooblaščenec turške vlade.

ENVER BEJ ZA NADALJEVANJE VOJSKE.

Berolin, 8. julija. »Lokal-Anzeiger« poroča iz Carigrada: Enver bej je zbral svoje častnike, ki so morali priseči, da nadaljujejo vojsko z Italijo, četudi sklene turška vlada z Italijo mir.

78LETNI DEFAVDANT.

Kodanj, 8. julija. 78letni ravnatelj hranilnice v Hjormingu, Christensen, se je ustrelil, ker je hranilnico ogoljufal za 1 in pol milijona.

SMRTNA KOSA.

Inomosti, 8. julija. Tu je zadela praškega turista Fünta na Schaufelfernerju kap.

Rim, 8. julija. Tu je umrl avstrijski slikar Oton Brioschi.

Berolin, 8. julija. Tu je umrl bivši nadžupan in finančni minister Artur Hobrecht.

STRAŠNA RODBINSKA TRAGEDIJA.

Dunaj, 8. julija. 32letna šivilja Katarina Objosek je vsled bede svoja dva mala otroka Frana in Anico vrgla v Donavo, nato se pa sama policiji javila. Otroka sta utonila.

Mesto posebnega obvestila.

Najžalostnejšim srcem javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je naša ljubljena mati, stara mati in stara stara mamica, gospa

Frančiška Tomazin

zasebnica

v nedeljo, dne 7. julija 1912 popoldne ob 2. uri v 76. letu svoje starosti po dolgi mučni bolezni, previena z najsvetejšimi zakramenti, v Gospodu zaspala. Pogreb predrage rajnice bo v torek, dne 9. julija t. l. ob 4. uri popoldan iz hiše žalosti Karlovska cesta št. 15 na pokopališče pri Sv. Križu.

Predrago rajnico priporočamo v molitev in blag spomin.

Žalnoči rodbini Exler-Kustrin

2139

Zahvala.

Ob bridki izgubi našega nepozabnega soproga, brata in strica gospoda

Josipa Ocvirka

izrekamo tem potom vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, dalje sl. mesarski zadrugi, blag. gospodu dr. Rusu, sl. pevskega društvu »Ljubljanski Zvon«, prečastiti šentpeterski duhovščini kakor tudi vsem darovalcem krasnih vencev našo najiskrenejšo zahvalo za udeležbo pri pogrebu.

Žalnoča rodbina.

2141

Zahvala.

Za vse obilne presrečne dokaze sočutja, osebno, brzojavno in pismeno tolažbo povodom bolezni in smrti našega iskreno ljubljeneega nepozabnega najboljšega soproga, očeta, brata, svaka, strica, gospoda

FRANA ČUDEN

trgovca, posestnika, delničarja tovarn ur Union, predsednika in odbornika raznih društev.

Kakor tudi za mnogobrojno spremstvo predragega k večnemu počitku, izrekamo tem potom vsem sorodnikom, prijateljem, znancem ter drugim udeležnikom ter darovalcem prekrasnih vencev najiskrenejšo zahvalo.

Osobito in posebej se zahvaljujemo prečastitemu g. p. duhovnemu svetniku in župniku Hugolinu Sattnerju za tolažbo in duševno pomoč, vsečasno v boleznih veleblagorodnim gospodom zdravnikom gg. ces. svetniku dr. Štajmerju, primariju dr. Jenkotu in dr. Högljerju za človekoljubno in preskrbno pomoč v dolgotrajni bolezni.

Posebej se moramo zahvaliti še gasilnemu društvu »Ljubljana« z Slov. Filharmonijo, gasilnemu društvu Šmartno pri Litiji, katero ga je do groba spremilo, gasilnemu društvu Glince in vsem zastopnikom gasilnih društev, društvu ljubljanski »Sokol«, pevskega društvu »Slavec« in »Zvon« za ginjaivo petje, društvu »Merkur«, klubu slov. biciklistov, zastopniku tovarne Puch iz Gradca, zastopniku tovarne Pacciaofo, Celje, c. kr. orožnikom v St. Vidu, zadrugi urarjev in vsem, ki so ranjkemu zadno čast izkazali.

Srčna zahvala vsem!

V Ljubljani, dne 8. julija 1912.

2140

Žalnoča rodbina Čuden.

Kako je moliti brevir? Navodilo za molitev novega brevirja. Spisal profesor dr. Miha Gatterer. Peta popravljena izdaja. Inomost. Založil Felician Rauch. (L. Pustet). Cena 35 vin.

Za evharistično leto! — Po želji svetega očeta Pija X. naj se uspehi in sadovi evharističnih shodov pokažejo zlasti v razširjanju pogostega in vsakdanjega svetega obhajila. V ta namen sta izborni pripomoček knjižici »Staršem in vzgojiteljem« in »Mladini«.

Knjižica »Staršem in vzgojiteljem« je izšla v drugem, zelo pomnoženem natisu in ima na str. 38 do 56 odloke svetega očeta Pija X. o pogostem in vsakdanjem prejetanju svetega obhajila, in od strani 57. dalje navodilo za pogosto in vsakdanje sveto obhajilo. Cena 25 vin., 20 izvodov in več po 20 vin.

Knjižica »Mladini« (str. 86) krepko, naravno, nepretirano in prepričevalno govori o potrebi pogostnega svetega obhajila za mladino. Naj bi jo dobili v roke vsi slovenski mladeniči in deklice. Cena 30 vin., 20 izvodov in več po 25 vin.

Obe knjižici sta izšli v zalogi »Katoške Bukvarne« v Ljubljani.

Maline v velikih in manjših množinah kupuje po najvišjih cenah 1976 **Ed. Augerer-ja lekarna** St. Johann, Tirolsko. Sedelci za pošiljanje so na razpolago.

Absolvent

2. letn. c. kr. drž. obrt. šole (stavbni oddelek) išče službe pri kakem zidarjem podjetniku, ali kje drugje. Zmožen poleg stavbinskih predmetov tudi strojepisja in korespondence. Ponudbe pod šifro »Absolvent«, Kranj, post. rest. do 15. t. m. 3078

3 dobro izurjene krojaške pomočnike

sprejme takoj za stalno delo **Ivan Zvezda**, krojaški mojster. **Jesenice** Gorenjsko. 2112

Prilgični prostori za skladišča ali delavnice se takoj oddajo v **Prešernovi ulici št. 5 in 7. Ljubljana.** 2103

Stanovanje

obstoječe iz dveh velikih sob in kuhinje, v samostojnem poslopju, Trnovo, Konjušna ulica, se za avgust termin odda. Polizvedbe v gostilni »pri Bobenčku« Sv. Petra cesta.

Cristofov učni zavod

upisuje cell mesec julij in september vsak dan od 12. do 3. ure
: popoldne, Sodna ulica 2. :
2111

Išče se prodajalka

vajena špecerijske trgovine in gostilne. One z dežele imajo prednost. — Izve se pri **Franu Zicherlu** v Zalogu. 2136

1 poštni zavitek

(3 kg netto)

popolnoma naravnega

sirupa iz malin

pošlje franko po pošt-nem povzetju za K 5-60 c. kr. dvorni založnik le-karnar **G. Piccoli**, Ljub-ljana, Kranjsko. Pošilja se tudi v sodčkih in v sterilizir. steklenicah.

2961

Radi preselitve oddam nekaj **tehničnih knjig in merilnih instrumentov**

ter so isti v dopoldanskih urah v pisarni pod-pisanega, **Šelenburgova ulica 3, do 13. t. m. na razpolago.**

Franc Žužek

2137

arb. in inženir.

Razpis ustanove za uboge vdove.

Na dan obletnice poroke Njene c. in kr. visokosti pospe nadvojvodinje Marije Valerije je pri mestnem magistratu razdeliti 400 K med pet obogih ljubljanskih vdov (t. j. vdov, ki imajo v Ljubljani domovinsko pravico).

Nekolekovane prošnje, v katerih je natanko navesti gnotne, zdravstvene in rodbinske razmere (število morebiti še nepreskrbljenih otrok) je vlagati pri mestnem magistratu do včetega 25. julija 1912.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 4. julija 1912.

Župan:

dr. Ivan Taučar l. r.

Priporoča se domača najnovejša **konfekcijska trgovina Maček & Komp.**

Franca Jožefa cesta šte. 3.

Sprejemajo naročila po meri ter se izvrše točno in solidno.

1183

Založniki c. kr. priv. juž. žel.

Solidna postrežba.

Najnižje cene.

Cenjeni lastniki gramofonov.

Ker različni ljudje hauzirajo z obrabljenimi gramofonskimi ploščami po deželi, pri tem se pa izdajajo za moje zastopnike, tudi popravljajo pod mojim imenom godbene stroje in gramofone, dovoljujem si slavno občinstvo vljudo opozoriti, da jaz ne držim nobenih takih zastopnikov in prodajam plošče edino v moji trgovini

Ljubljana, Sodna ulica 5.

Na izrečno željo pošljem plošče tudi v izbiro, nikakor pa ne pustim hauzirati z njimi. Kupec dobi pri tem le obrabljene plošče. Sploh pa je hau-ziranje od hiše do hiše tudi prepovedano in prosim, naj se mi vsak slučaj, ako pride tak zastopnik s ploščami in se izda za mojega zastopnika, na-znani, da se bom mogel na ta način obvarovati sitnosti, katere mi delajo kupci takih plošč, ko uvidijo, da so ogoljufani in so kupili stare obrabljene plošče.

Pri meni se dobe plošče garantirano nove in po tovarniški ceni. Obenem slav. občinstvu vljudo naznanjam, da izidejo s 1. avgustom t. l. nove plošče s slovenskimi napevi moških in mešanih zborov, novosti, ki do sedaj še niso bile za gramofon posnete. Blagovolite poslati naslov in vam pošljem seznam teh gramofonskih plošč zastoj in poštne prosto. 2110

A. Rasberger, Ljubljana

Največja zaloga gramofonov in godbenih avtomatov.

Razpis.

Za zgradbo preložitve okraj. ceste Vrbovec-Kal na okroglo 11-500 K.

Proračunjena dela in dobave se bodo oddale potom javne ponudbene obravnave.

Pismene, vsa dela zapopadajoče ponudbe z napovedjo popusta ali do-plaćila v odstotkih na enotne cene proračuna ali z napovedjo pavšalne cene naj se predlože

do 20. julija t. l.

ob 12. uri opoldne podpisanemu deželnemu odboru.

Ponudbe, katere morajo biti kolkovane s kolkom ene krone, doposlati je zapečatena z napisom:

»Ponudba za prevzetje zgradbe preložitve okrajne ceste Vrbovec-Kal«.

Ponudbi mora biti dodana izrečna izjava, da pripozna ponudnik stavbne pogoje po vsej vsebini in da se jim brezpogojno ukloni ter da bo pri zgradbi po možnosti uporabljal domače delavce.

Razven tega je dodati kot vadij še 50% stavbnih stroškov v gotovini ali pa v pupilarnovarnih vrednostnih papirjih po kurzni ceni.

Deželni odbor si izrečno pridrži pravico, izbrati ponudnika ne glede na višino ponudbene cene, oziroma, če se mu zdi potrebno, razpisati novo ponud-beno razpravo ali vrniti vse ponudbe.

Načrti, proračun in stavbni pogoji so na ogled v deželnem stavbnem uradu v navadnih uradnih urah.

Od deželnega odbora kranjskega

v Ljubljani, dne 2. julija 1912.

Dražbeni oklic.

Vsled sklepa c. kr. okr. sodišča v Ljubljani od 30. junija 1912. ppr. štev. E 2967/12/1 vrši se dne 8. julija 1912 in naslednje dni ob 9. uri zjutraj v Ljub-ljani, Kongresni trg šte. 9

javna prodaja

vseh v konkurzno maso tvrdke R. Drischel spadajočih premičnin, obstoječih iz knjig raznih strok, podob, umetnih in glasbenih del prodajalniške oprave, dveh registriranih blagajn etc. etc.

Pojasnila se dobe v pisarni upravitelja konkurzne mase.

Ljubljana, dne 5. julija 1912.

Upravitelj konkurzne mase

dr. Emil Stare,

odvetnik, Ljubljana, Sodna ulica 3.

2121

IZPELJAVA vseh poslovnih transakcij. Izdajanje čekov, nakaznic **IN KREDITNIH PISEM** za vsa glavna in stranska mesta tu- in inozemstva.

C. KR. PRIVIL. BANČNA IN MENJALNIČNA DELNIŠKA DRUŽBA Akcijski kapital: 50.000.000 kron. Rezervni zakladi: 22.000.000 kron. OSREDNJA MENJALNICA: **„MERKUR“ DUNAJ I., WOLLEZEILE šte. 1.** Podružnice: Baden, Češka Kamnica, Češka Lipa, Brno, Gablonz, N. Graslitz, Inoraost, Krakov, Litomerice, Moravski Zumperk, Mödling, Meran, Novi Jičin, Pizca, Praga, Liberce, Teplice, Šenov, Dunajsko Novomesto, Cvitava

NAKUP IN PRODAJA vseh vrst rent, obligacij, državnih papirjev, akcij, prioritet, zastavnic, srečk itd., itd. Zavarovanje proti izgubi pri žrebanjih srečk in vredn. papirjev Prospekte in cenike premij zastoj in franko